

Broj: 03-02-1057/2017
Sarajevo, 26.05.2025. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

**- Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj**

VRLO ŽURNO

**- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj**

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 191. i 192. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i sa čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i usvajanja po žurnom postupku, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O DUGU, ZADUŽIVANJU I JAMSTVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 55. sjednici, održanoj 26.05.2025. godine.

S tim u vezi, molim Vas da, u skladu sa čl. 99. i 100. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), navedeni prijedlog zakona uvrstite u Prijedlog dnevnog reda 21. redovite sjednice Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, zakazane za 28.05.2025. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

Istovremeno, iz parlamentarne procedure povlačim Prijedlog zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine koji sam u parlamentarnu proceduru uputio aktom broj: 03-02-1057/2017 od 12.05.2025. godine.

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku (CD)
- Obrazac broj 2
- Obrazac broj 1a
- Obrazac IFP-NE
- Izjava o usklađenosti

**Co: Federalno ministarstvo financija-
Federalno ministarstvo finansija
gosp. Toni Kraljević, ministar**

Co: pred-let

PRIJEDLOG

**ZAKON
O DUGU, ZADUŽIVANJU I JAMSTVIMA U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

O B R A Z L O Ž E N J E PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO ŽURNOM POSTUPKU

Predlažemo da se Prijedlog Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine donese po žurnom postupku sukladno članku 191. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i članku 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koji predviđaju da se zakon može donijeti po žurnom postupku kojim se uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo imati štetne posljedice za Federaciju BiH.

Potreba za donošenjem novog Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine po žurnom postupku proizlazi iz nekoliko ključnih razloga, usmjerenih na stabilizaciju javnih financija, povećanje transparentnosti i efikasnosti upravljanja dugom, te usklađivanje s međunarodnim standardima.

Postojeći zakonski okvir ne omogućava optimalno upravljanje javnim dugom. Donošenje novog zakona po žurnom postupku omogućit će brzu implementaciju mjera za efikasnije upravljanje dugom, uključujući definisanje jasnih pravila za preuzimanje duga, izdavanje jamstava i praćenje duga. Time se smanjuje rizik od nekontroliranog rasta duga i osigurava održivost javnih financija.

Jedan od ključnih ciljeva novog zakona je povećanje transparentnosti procesa zaduživanja i izdavanja jamstava. Žurnim donošenjem zakona osigurat će se brza implementacija odredbi koje će propisati strožije zahtjeve za objavljivanje informacija o dugu, jamstvima i zaduživanju, što će unaprijediti javnu kontrolu i odgovornost institucija.

Novi zakon ima za cilj uspostaviti strožiju finansijsku disciplinu ne samo na federalnom nivou, već i na nivou kantona, gradova i općina.

Donošenje novog zakona je sukladno s preporukama međunarodnih finansijskih institucija (MMF, Svjetska banka) koje naglašavaju važnost modernog i sveobuhvatnog zakonskog okvira za upravljanje javnim dugom. Usklađivanje s ovim standardima doprinosi jačanju povjerenja investitora, što je ključno za budući ekonomski razvoj Federacije BiH.

ZAKON
O DUGU, ZADUŽIVANJU I JAMSTVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE *

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet Zakona)

- (1) Ovim Zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak zaduživanja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), kantona, gradova, općina, izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća u Federaciji, izdavanje jamstava Federacije, kantona, gradova i općina, osiguranje sredstava za servisiranje duga, vođenje evidencija i izvješćivanje o dugu i jamstvima u Federaciji, te druga pitanja koja se odnose na dug i jamstva.
- (2) Ovim propisom se u zakonodavstvo Federacije djelomično preuzima Direktiva Vijeća 2011/85/EU od 08. studenoga 2011. godine o zahtjevima za proračunske okvire država članica (Sl. L. 306, 23. 11. 2011.) (CELEX broj: 02011L0085-20240430), posljednji pročišćeni tekst od 30. travnja 2024. godine.

Članak 2.
(Definicije)

Termini koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **Akt o preuzimanju financijske obveze** je pisani sporazum, ugovor, prospekt ili drugi financijski aranžman koji sadrži uvjete pod kojima je dužnik dobio sredstva od vjerovnika ili odredbe kojima se regulira otplata pozajmljenih sredstava, kao i drugi financijski aranžmani sukladno zakonu na temelju kojih za dužnika nastaju financijske obveze.
- 2) **Proračunski rashodi** propisani su zakonom i propisima donesenim na temelju zakona za poslove, funkcije i programe koji se planiraju u financijskim planovima proračunskih korisnika, odnosno u proračunu.
- 3) **Deficit proizašao iz gotovinskog toka** je privremeni deficit prouzrokovan razlikom u vremenu prikupljanja proračunskih prihoda i plaćanja proračunskih rashoda i baziran je na proračunu u kojem ukupno planirani proračunski prihodi nisu manji od ukupnih proračunskih rashoda za tu fiskalnu godinu.
- 4) **Izravno jamstvo** je jamstvo izdavatelja jamstva izdano izravno u korist vjerovnika.
- 5) **Izravni unutarnji dug Federacije** je dug nastao izravno u ime Federacije i isključuje relevantni unutarnji dug.
- 6) **Izravni vanjski dug Federacije** je dug nastao izravno u ime Federacije i isključuje relevantni vanjski dug Federacije.
- 7) **Državna potpora** je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, postojećeg, planiranog ili potencijalnog, koja može biti dodijeljena ili planirana izravno ili neizravno od davatelja državne potpore, u bilo kojem obliku, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu stavljajući u povoljniji položaj određene gospodarske subjekte, proizvodnju ili trgovinu određenih proizvoda, ili pružanje određenih usluga, ako to utječe na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.
- 8) **Državni dug** je dug Bosne i Hercegovine izražen u domaćoj valuti čiji je dužnik Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo financija i trezora), u ime Bosne i Hercegovine.
- 9) **Dug** je financijska obveza za pozajmljena novčana sredstva nastala u skladu s aktom o preuzimanju financijske obveze.
- 10) **Dug Federacije** je vanjski i unutarnji dug Federacije izražen u domaćoj ili stranoj valuti, po kojem je dužnik, izravno ili neizravno, Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo finansija (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo financija) u ime Federacije, i ne obuhvaća dug kantona, gradova i općina. U dug Federacije uključuje se i dug Federacije koji je do sada nastao u skladu sa zakonom koji je bio na snazi u vrijeme zaduženja.
- 11) **Dug grada i općine** je unutarnji i vanjski dug grada i općine.
- 12) **Dug kantona** je unutarnji i vanjski dug kantona.
- 13) **Dugoročni dug** je dug koji se otplaćuje u roku dužem od jedne godine od dana zaduženja.
- 14) **Dužnik** je strana koja primarno ima obvezu izmirenja financijske obveze.

- 15) **Financijski leasing** je sporazum za leasing kapitalne investicije na određeno vremensko razdoblje s tim da na kraju tog razdoblja kapitalna investicija postaje vlasništvo dužnika kao što je definirano zakonom.
- 16) **Jamstvo** je preuzeta financijska obveza u vidu jednostrane pisane izjave izdatelja jamstva ili dvostranog sporazuma zaključenog između izdatelja jamstva i korisnika jamstva da izdatelj jamstva plati dospjelu, a neizmirenu obvezu, u slučaju da dužnik, koji ima primarnu obvezu za izvršenje dospjele financijske obveze osigurane jamstvom, nije izvršio takvu obvezu.
- 17) **Neizravno jamstvo** je protujamstvo izdano u korist drugog jamca.
- 18) **Neizravni dug Federacije** je dug Federacije nastao u ime i za račun dužnika i koji dužnik servisira prema Federaciji u skladu s uvjetima definiranim ugovorom.
- 19) **Javno poduzeće** je pravna osoba upisana u sudski registar kao gospodarsko društvo i koje obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnog društvenog interesa) ili pravna osoba definirana kao javno poduzeće posebnim propisom.
- 20) **Javna zdravstvena ustanova** je ustanova koja obavlja zdravstvenu djelatnost u javnom interesu sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti i registraciji ustanova u Federaciji čiji je osnivač Parlament Federacije, skupština kantona, gradsko ili općinsko vijeće.
- 21) **Javni dug Federacije** predstavlja ukupan dug svih institucionalnih jedinica u Federaciji koje su prema pravilima statističke metodologije Europske unije razvrstane u sektor opće države, a obuhvaća ukupan dug Federacije, kantona, gradova i općina i izvanproračunskih korisnika, isključujući dug između ovih subjekata.
- 22) **Kapitalna investicija** ili kapitalno ulaganje je ulaganje u povećanje i očuvanje vrijednosti imovine, ulaganja u zemljište, građevine, opremu i drugu materijalnu i nematerijalnu imovinu, a koja ima razdoblje amortizacije duže od jedne godine.
- 23) **Korisnik jamstva** je vjerovnik odnosno drugi jamac kojem se, u slučaju neispunjenja dospjele financijske obveze od strane dužnika, izdatelj jamstva obvezuje da će ispuniti ugovorenu obvezu, ako su ispunjeni uvjeti iz jamstva.
- 24) **Kratkoročni dug** je dug koji se otplaćuje u roku kraćem od jedne godine od dana zaduženja.
- 25) **Vjerovnik** je kreditor, zajmodavac, leasing društvo i investitor u vrijednosne papire dužnika.
- 26) **Prihodi** u smislu ovoga Zakona podrazumijevaju, bez ograničenja, porezne i neporezne prihode i ostale prihode utvrđene zakonima i drugim propisima.
- 27) **Princip krajnjeg korisnika** alocira obveze Federacije o izvršenju otplate vanjskog duga na temelju mjesta korištenja kreditnih sredstava u vrijeme kada je taj dug nastao.
- 28) **Gospodarski subjekti u poteškoćama** su oni koji nisu u stanju da, bilo svojim vlastitim sredstvima ili sredstvima koja mogu dobiti od svojih vlasnika (dioničara) ili vjerovnika zaustave gubitke, što bi bez intervencije javnih organa, u kratkom ili srednjem roku, gotovo sigurno rezultiralo prestankom njihovog poslovanja.
- 29) **Redovni prihodi** podrazumijevaju prihode koji ne uključuju transfere ostalih razina vlasti i fondova izuzev redovnih zakonskih transfera, transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, i prihode iz posebnih ugovora: sufinanciranje građana za jedinicu lokalne zajednice, te druge jednokratne prihode koji se neće kontinuirano realizirati u budućim razdobljima.
- 30) **Refinanciranje** je zaduživanje radi zatvaranja postojećeg duga novim dugom.
- 31) **Relevantni dug Federacije** je dug Federacije u čije ime se zadužila Bosna i Hercegovina i koji je plativ iz sredstava koje osigurava Federacija.
- 32) **Relevantni dug kantona** je dug kantona u čije ime se zadužila Federacija i koji je plativ iz sredstava koje osigurava kanton.
- 33) **Relevantni dug grada ili općine** je dug grada ili općine u čije ime se zadužila Federacija ili kanton i koji je plativ iz sredstava koje osigurava grad ili općina.
- 34) **Reprogram** je promjena već ugovorenih uvjeta kredita ili zajma koja može uključivati promjenu u načinu i roku otplate, promjenu kamatne stope, odgodu plaćanja dospjelog dugovanja i mirovanje otplate.
- 35) **Servisiranje duga** je uplata sredstava svake fiskalne godine za glavnicu, kamatu, diskont i druge obveze na temelju duga uključujući ostale prateće troškove.
- 36) **Stalno izdvajanje namjenskih sredstava** je ovlast u proračunu i zakonu odnosno odluci o izvršenju proračuna za tekuću godinu koje daje nadležno zakonodavno ili zastupničko tijelo radi izdvajanja namjenskih sredstava u konkretnu svrhu.
- 37) **Ukupan dug Federacije** predstavlja dug svih institucionalnih jedinica Federacije koje su prema pravilima statističke metodologije Europske unije razvrstane u sektor opće države, a obuhvaća dug Federacije i federalnih izvanproračunskih korisnika, isključujući dug između ovih subjekata.

- 38) **Ukupan dug grada ili općine** predstavlja dug svih institucionalnih jedinica grada ili općine koje su prema pravilima statističke metodologije Evropske unije razvrstane u sektor opće države, a obuhvata dug grada odnosno općine i izvanproračunskih korisnika grada odnosno općine, isključujući dug između ovih subjekata.
- 39) **Ukupan dug kantona** predstavlja dug svih institucionalnih jedinica kantona koje su prema pravilima statističke metodologije Evropske unije razvrstane u sektor opće države, a obuhvaća dug kantona i izvanproračunskih korisnika kantona, isključujući dug između ovih subjekata.
- 40) **Unutarnje jamstvo** je jamstvo kojim se jamči otplata unutarnjeg duga dužnika.
- 41) **Unutarnji dug Federacije, kantona, grada i općine, izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća** je dug Federacije, kantona, grada i općine izuzimajući njihov vanjski dug.
- 42) **Izvanproračunski fond** je pravna osoba, osnovana na temelju zakona, koja se financira iz namjenskih doprinosa i drugih prihoda. Izvanproračunskim fondovima u smislu ovoga Zakona smatraju se fondovi socijalne sigurnosti: Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje, Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja i kantonalne službe za zapošljavanje.
- 43) **Izvanproračunski korisnik** u smislu ovoga Zakona je gospodarsko društvo, organizacija, ustanova ili druga pravna osoba u kojem Federacija, kanton, grad ili općina ima odlučujući utjecaj na upravljanje i koje se prema pravilima statističke metodologije Evropske unije razvrstava u sektor opće države, a nije proračunski korisnik.
- 44) **Vanjsko jamstvo** predstavlja jamstvo kojim se jamči otplata vanjskog duga dužnika.
- 45) **Vanjski dug Federacije, kantona, grada i općine, izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća** je dug prema inozemnim vjerovnicima plativ u stranoj valuti.
- 46) **Vrijednosni papiri Federacije, kantona, gradova, općina, izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća** su prenosive isprave u nematerijaliziranom obliku-elektronski zapisi na temelju kojih se ostvaruju prava prema emitentu i čine obvezu emitenta sukladno Zakonu i odluci o emisiji vrijednosnih papira.
- 47) **Zaduživanje** je stvaranje financijske obveze po osnovi ugovora o kreditu, zajmu, financijskom leasingu i izdavanju vrijednosnih papira.

POGLAVLJE II. DUG I ZADUŽIVANJE

Odjeljak A. Status, kategorije i instrumenti osiguranja duga

Članak 3. (Dug kao apsolutna obveza)

- (1) Dug Federacije predstavlja apsolutnu i bezuvjetnu obvezu Federacije sukladno uvjetima definiranim ugovorom o kreditu, zajmu, financijskom leasingu i propisima o emisiji vrijednosnih papira, te zakonom i drugim aktom kojim je Federacija preuzela dug druge pravne osobe kao svoj javni dug.
- (2) Dug kantona predstavlja apsolutnu i bezuvjetnu obvezu kantona sukladno uvjetima definiranim ugovorom o kreditu, zajmu, financijskom leasingu i propisima o emisiji vrijednosnih papira, te zakonom ili drugim aktom kojim je kanton preuzeo dug druge pravne osobe kao svoj javni dug.
- (3) Dug grada odnosno općine predstavlja apsolutnu i bezuvjetnu obvezu grada ili općine sukladno uvjetima definiranim ugovorom o kreditu, zajmu, financijskom leasingu i propisima o emisiji vrijednosnih papira, te drugim aktom kojim je grad odnosno općina preuzela dug druge pravne osobe kao svoj javni dug.
- (4) Dug izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća predstavlja apsolutnu i bezuvjetnu obvezu izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća sukladno uvjetima definiranim ugovorom o kreditu, zajmu, financijskom leasingu i propisima o emisiji vrijednosnih papira.

Članak 4. (Državni dug)

- (1) Državni dug obuhvaća i dug Bosne i Hercegovine koji je nastao u skladu sa zakonom koji je bio na snazi u vrijeme zaduženja.

- (2) U svrhu utvrđivanja državnog duga, kada je neizmirena obveza izražena u zakonskoj valuti, izuzimajući domaću valutu, vrijednost će se preračunati u domaću valutu u vrijeme obavljanja procjene, prema službenom tečaju Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna banka).

Članak 5.
(Status otplate duga)

- (1) Sve obveze koje čine unutarnji i vanjski dug Federacije imaju jednak status, bez obzira na to kada su nastale i jesu li nastale izdavanjem vrijednosnih papira, uzimanjem kredita, zajmova, financijskog leasinga ili preuzimanjem duga.
- (2) Otplata glavnice duga, plaćanje kamata, naknada i ostalih obveza na taj dug su prioriteta obveza Federacije, bez obzira na izvore prihoda i jesu li položena na račun u komercijalnoj banci ili na račun kod Centralne banke i ne podliježu, sada ili kasnije, bilo kojem drugom potraživanju.
- (3) Odredbe stavka (1) i (2) ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na kantone, gradove i općine.

Članak 6.
(Instrumenti osiguranja duga)

- (1) Dug Federacije se može dodatno osigurati:
- a) Mjenicom;
 - b) Cjelokupnim ili dijelom prihoda koji se očekuje od kapitalne investicije;
 - c) Jamstvom banke i društva za financijsko osiguranje i jamstvom Bosne i Hercegovine.
- (2) Dug kantona, grada i općine se može dodatno osigurati:
- a) Mjenicom;
 - b) Namjenskim novčanim depozitom do visine godišnjeg anuiteta;
 - c) Cjelokupnim ili dijelom prihoda koji se očekuje od kapitalne investicije;
 - d) Prihodima od neizravnih poreza koji pripadaju kantonu, gradu i općini;
 - e) Jamstvom banke i društva za financijsko osiguranje, jamstvom Bosne i Hercegovine i Federacije, a dug grada i općine i jamstvom kantona.
- (3) U slučaju da se otplata duga dodatno osigurava instrumentima osiguranja iz st. (1) i (2) ovoga članka odlukom o zaduženju utvrđuje se i ovlast za davanje instrumenata iz stavka (1) toč. a) i b) i iz stavka (2) toč. a), b), c) i d) ovoga članka.
- (4) Dug izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća može se osigurati prema pravilima koja uređuju poslovanje i upravljanje izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća.

Članak 7.
(Ništavnost duga i instrumenata osiguranja)

- (1) Zaduzenje koje nastane nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, a nije nastalo na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom neće biti važeća i provediva obveza Federacije, kantona, grada, općine, izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća.
- (2) Odredbe ugovora o kreditu, zajmu i financijskom leasingu zaključeni suprotno odredbama ovoga Zakona su ništavne.
- (3) Bilo koji instrument osiguranja koji se izdaje vjerovniku u svrhu osiguranja otplate duga Federacije, kantona, grada i općine suprotno ovlastima iz članka 6. stavka (3) Zakona je ništavan.

Odjeljak B. Način zaduživanja, ovlasti i godišnja ograničenja novog zaduživanja

Članak 8. (Mjesto, valuta i forma zaduživanja)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina se mogu zaduživati u zemlji i inozemstvu, u domaćoj i stranoj valuti uzimanjem kredita, zajmova, financijskog leasinga i izdavanjem vrijednosnih papira i preuzimanjem duga.
- (2) Izvanproračunski korisnik i javno poduzeće se može zaduživati na način i u formi prema pravilima koja uređuju poslovanje i upravljanje izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća.

Članak 9. (Ročnost duga)

- (1) Federacija kanton, grad i općina se mogu zaduživati kratkoročno i dugoročno.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, zaduživanje u svrhe iz članka 18. stavka (1) točka a) Zakona moguće je samo u okviru kratkoročnog zaduživanja.
- (3) Izvanproračunski korisnik i javno poduzeće se mogu zaduživati prema pravilima koja uređuju poslovanje i upravljanje izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća.

Članak 10. (Kratkoročno zaduživanje za financiranje proračunskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka)

- (1) Kratkoročni dug nastao radi financiranja proračunskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka mora se otplatiti u fiskalnoj godini u kojoj je zaduženje i nastalo, te ni u kom vremenskom razdoblju tijekom te fiskalne godine ne smije preći 15% redovnih prihoda proračuna ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini.
- (2) Kratkoročni dug nastao radi financiranja proračunskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka neće se smatrati neizmirenim i neće ulaziti u svrhe utvrđivanja ograničenja za zaduživanje i izdavanje jamstava.

Članak 11. (Ovlasti za provedbu postupka zaduživanja Federacije, kantona, grada odnosno općine)

Sukladno odredbama ovoga Zakona, Federalno ministarstvo financija, kantonalno ministarstvo financija, služba za financije grada odnosno općine, imaju isključivu ovlast za provedbu postupaka za:

- a) zaključivanje ugovora o kreditu, zajmu i financijskom leasingu;
- b) izdavanje vrijednosnih papira;
- c) izdavanje jamstava.

Članak 12. (Godišnje ograničenje iznosa novog zaduživanja Federacije, kantona, grada i općine)

- (1) Godišnje ograničenje iznosa novog zaduživanja Federacije i kantona određuje se proračunom i zakonom o izvršenju proračuna, a grada i općine proračunom i odlukom o izvršenju proračuna.
- (2) U razdoblju privremenog financiranja Federacija, kanton, grad i općina se mogu zadužiti po osnovi unutarnjeg i vanjskog duga do iznosa utvrđenog u odluci o privremenom financiranju.
- (3) U odluci o privremenom financiranju može biti predviđena mogućnost dodatnog zaduživanja najviše do iznosa tekućih otplata duga koji ima dospjeće u periodu do 3 mjeseca po isteku privremenog financiranja.

- (4) Ukoliko se u razdoblju privremenog financiranja proračun ne donese do 31. ožujka, Vlada Federacije, vlada kantona, gradonačelnik i načelnik ovlašteni su donositi odluke o zaduženju i zaduživanjem osiguravati sredstva za otplatu duga koji dospijeva tijekom fiskalne godine.
- (5) U slučaju da se vrijednosni papiri emitiraju s diskontom, ograničenje se obračunava po nominalnoj vrijednosti emitiranih vrijednosnih papira.

Članak 13.

(Godišnje ograničenje zaduživanja izvanproračunskog korisnika)

- (1) Financijskim planom izvanproračunskog korisnika Federacije određuje se visina i svrha novog unutarnjeg i vanjskog zaduženja tijekom fiskalne godine.
- (2) Zakonom o izvršenju proračuna Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o izvršenju proračuna Federacije) određuje se ukupna visina zaduženja iskazana u financijskim planovima svih izvanproračunskih korisnika Federacije, kao i ukupan iznos otplata glavnice duga.
- (3) Godišnji iznos zaduženja svih izvanproračunskih korisnika Federacije ne može biti veći od ukupne visine zaduženja određene Zakonom o izvršenju proračuna Federacije.
- (4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Članak 14.

(Ograničenje zaduživanja izvanproračunskog fonda i javne zdravstvene ustanove)

- (1) Izvanproračunskom fondu i javnoj zdravstvenoj ustanovi nije dozvoljeno zaduživanje, odnosno stvaranje unutarnjeg ili vanjskog duga.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga članka ne odnose se na javnu zdravstvenu ustanovu koja se prema pravilima statističke metodologije Europske unije ne razvrstava u sektor opće države.
- (3) U slučaju kolizije ovoga Zakona i zakona iz oblasti zdravstvene zaštite primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

Odjeljak C. Prethodna suglasnost za zaduživanje i izdavanje jamstva

Članak 15.

(Prethodna suglasnost Federalnog ministarstva financija)

- (1) Sukladno odredbama ovoga Zakona bez prethodne pisane suglasnosti Federalnog ministarstva financija ne mogu se zaduživati:
 - a) kantoni, gradovi i općine,
 - b) federalni izvanproračunski korisnici,
 - c) federalna javna poduzeća koja su u posljednje dvije godine zaredom ostvarila negativan financijski rezultat,
 - d) pravne osobe koje imaju neotplaćen dug za koji je izdano jamstvo Federacije.
- (2) Federalno ministarstvo financija utvrđuje i objavljuje listu subjekata iz stavka (1) toč. b), c) i d) ovoga članka na svojoj internetskoj stranici.
- (3) Lista subjekata iz stavka (2) ovoga članka se usklađuje jednom godišnje.
- (4) Bez prethodne pisane suglasnosti Federalnog ministarstva financija
 - a) kantoni, gradovi i općine ne mogu izdavati jamstva,
 - b) kantoni ne mogu davati prethodnu suglasnost za zaduživanje kantonalnim izvanproračunskim korisnicima,
 - c) gradonačelnik odnosno načelnik ne može davati prethodnu suglasnost za zaduživanje izvanproračunskim korisnicima grada, odnosno općine.

- (5) Federalni ministar financija pravilnikom propisuje postupak davanja prethodne pisane suglasnosti iz st. (1) i (4) ovoga članka, obavezan sadržaj zahtjeva, obavezne priloge i dokumentaciju.

Članak 16.

(Prethodna suglasnost ministarstva financija kantona)

- (1) Sukladno odredbama ovoga Zakona bez prethodne pisane suglasnosti ministarstva financija kantona ne mogu se zaduživati:
- kantonalni i izvanproračunski korisnici,
 - kantonalna javna poduzeća koja su u posljednje dvije godine zaredom ostvarila negativan financijski rezultat,
 - pravne osobe koje imaju neotplaćen dug za koji je izdano jamstvo kantona.
- (2) Federalno ministarstvo financija utvrđuje i objavljuje listu subjekata iz stavka (1) toč. a), b) i c) ovoga članka na svojoj internetskoj stranici.
- (3) Lista subjekata iz stavka (2) ovoga članka se usklađuje jednom godišnje.
- (4) Ministar financija kantona pravilnikom propisuje postupak davanja prethodne pisane suglasnosti iz stavka (1) ovoga članka, obavezan sadržaj zahtjeva, obavezne priloge i dokumentaciju.

Članak 17.

(Prethodna suglasnost grada i općine)

- (1) Sukladno odredbama ovoga Zakona bez prethodne pisane suglasnosti gradskog odnosno općinskog vijeća ne mogu se zaduživati:
- izvanproračunski korisnici grada odnosno općine,
 - javna poduzeća grada ili općine,
 - pravne osobe koje imaju neotplaćen dug za koji je izdano jamstvo grada ili općine.
- (2) Federalno ministarstvo financija utvrđuje i objavljuje listu subjekata iz stavka (1) točke a), b) i c) ovoga članka na svojoj internetskoj stranici.
- (3) Lista subjekata iz stavka (2) ovoga članka se usklađuje jednom godišnje.
- (4) Gradonačelnik i načelnik pravilnikom propisuje postupak davanja prethodne pisane suglasnosti iz stavka (1) ovoga članka, obavezan sadržaj zahtjeva, obavezne priloge i dokumentaciju.

Odjeljak D. Svrha i postupak unutarnjeg zaduživanja

Članak 18.

(Svrha unutarnjeg zaduživanja)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina se mogu zaduživati po osnovi unutarnjeg duga u sljedeće svrhe:
- Financiranja proračunskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka;
 - Financiranja proračunskog deficita;
 - Financiranja razvojnih programa i kapitalnih investicija odobrenih programom javnih investicija;
 - Servisiranje duga, uključujući i povezane troškove;
 - Plaćanja aktiviranih jamstava u potpunosti ili djelomično;
 - Financiranja uspostavljanja i održavanja rezervi likvidnosti;
 - Prijevremena otplata duga ili otkupa izdanih dužničkih vrijednosnih papira;
 - Restrukturiranja nedospjelog duga;
 - Financiranja posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog ili zastupničkog tijela.
- (2) Izvanproračunski korisnik i javno poduzeće se može zaduživati samo u svrhe koje su dopuštene propisima koji uređuju njihovo poslovanje.

Članak 19.

(Postupak unutarnjeg zaduživanja Federacije, kantona, grada i općine)

- (1) Odredbe propisa iz članka 12. st. (1), (2) i (4) Zakona su opće ovlasti za zaduživanje tijekom fiskalne godine na temelju unutarnjeg duga do propisanog iznosa koje se provodi u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Sukladno odredbama propisa iz članka 12. st. (1), (2) i (4) Zakona Vlada Federacije, vlada kantona, gradsko odnosno općinsko vijeće donose posebnu odluku o zaduženju kojom se utvrđuje visina i svrha zaduženja, forma i uvjeti zaduženja, rok dospijeca, ovlasti za davanje instrumenata osiguranja, te drugi relevantni elementi.
- (3) Zaduzenje u skladu s odlukom iz stavka (2) ovoga članka može se provesti u jednoj ili u više tranši.
- (4) Federalni ministar financija, ministar financija kantona, gradonačelnik odnosno načelnik su ovlašteni da provedu odluku iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 20.

(Relevantni unutarnji dug Federacije)

- (1) U slučaju da unutarnje zaduzenje Federacije nastaje u vidu vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo financija će se konzultirati s Ministarstvom financija i trezora u vezi s emisijom vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučaju relevantnog unutarnjeg zaduzenja Federacije iz stavka (1) ovoga članka Federalno ministarstvo financija podnosi zahtjev Ministarstvu financija i trezora za stvaranje obveza na temelju neizravnog duga Bosne i Hercegovine u korist Federacije.
- (3) Zahtjev iz stavka (2) ovoga članka sadrži neopozivu uputu Ministarstvu financija i trezora da emitira vrijednosne papire Bosne i Hercegovine u skladu s uvjetima definiranim odlukom iz članka 19. stavka (2) Zakona.
- (4) Nakon odobrenja za stvaranje neizravnog duga Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo financija dužno je zaključiti ugovor s Ministarstvom financija i trezora kojim se uređuju međusobna prava i obveze, uključujući i obvezu Federacije da Bosni i Hercegovini plati svoj relevantni unutarnji dug.

Članak 21.

(Emisija vrijednosnih papira Federacije, kantona, grada i općine)

- (1) Vlada Federacije je ovlaštena donijeti propise kojima se uređuju uvjeti i pravila emisije vrijednosnih papira Federacije.
- (2) Kada unutarnje zaduzenje Federacije nastaje emisijom vrijednosnih papira, zaduzenje se provodi u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira u Federaciji i propisom Vlade Federacije iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Članak 22.

(Postupak unutarnjeg zaduživanja izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća)

U granicama i ovlastima iz ovoga Zakona, provedba postupka zaduživanja izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća provodi se sukladno s propisima koji uređuju njihovo poslovanje.

Odjeljak E. Svrha i postupak vanjskog zaduživanja

Članak 23. (Svrha vanjskog zaduživanja)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina se mogu zaduživati po osnovi vanjskog duga u sljedeće svrhe:
 - a) Financiranja proračunskog deficita;
 - b) Financiranja razvojnih programa i kapitalnih investicija odobrenih programom javnih investicija;
 - c) Servisiranje duga, uključujući i povezane troškove;
 - d) Plaćanja aktiviranih jamstava u potpunosti ili djelomično;
 - e) Prijevremene otplate duga ili otkupa izdanih dužničkih vrijednosnih papira;
 - f) Restrukturiranja nedospjelog duga;
 - g) Financiranja posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog i zastupničkog tijela.
- (2) Izvanproračunski korisnik i javno poduzeće mogu, sukladno odredbama ovoga Zakona, stvoriti obaveze po osnovu vanjskog duga samo u svrhe koje su dopuštene propisima koji uređuju njihovo poslovanje.

Članak 24. (Provedba vanjskog zaduživanja)

Vanjsko zaduživanje Federacije, kantona, grada, općine, izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća provodi se sukladno odredbama ovoga Zakona i propisima Bosne i Hercegovine koji uređuju dug, zaduživanje i jamstva.

Članak 25. (Postupak vanjskog zaduživanja Federacije)

- (1) Inicijativa za stvaranje vanjskog duga pokreće se zahtjevom koji se podnosi Federalnom ministarstvu financija.
- (2) Na prijedlog Federalnog ministarstva financija, Vlada Federacije utvrđuje osnove za pregovore i određuje tim za pregovore koji usuglašava prijedlog kreditnog sporazuma i drugih dokumenata koji iz njega proizlaze.
- (3) U slučaju stvaranja relevantnog vanjskog duga Federacije, Federalno ministarstvo financija dostavlja Ministarstvu financija i trezora zahtjev kojim pokreće inicijativu za stvaranje vanjskog državnog duga.
- (4) Federalno ministarstvo financija je odgovorno za vođenje pregovora.
- (5) Nakon završenih pregovora, na temelju usuglašenog prijedloga kreditnog sporazuma i zapisnika s pregovora, na prijedlog Federalnog ministarstva financija, Vlada Federacije utvrđuje prijedlog odluke o zaduženju.
- (6) Prijedlog odluke iz stavka (5) ovoga članka sadrži:
 - a) svrhu, odnosno namjenu zaduženja;
 - b) formu, valutu i visinu zaduženja;
 - c) uvjete zaduženja;
 - d) okvirni iznos sredstava i način osiguranja istih u slučaju da je potrebno osigurati sufinansiranje projekta;
 - e) ovlasti za izdavanje instrumenata osiguranja i potpisivanje kreditnih sporazuma.
- (7) Odluku o zaduženju donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije).

- (8) U slučaju neizravnog duga, odnosno kada je financijska obveza na temelju vanjskog duga Federacije alocirana na kanton, općinu, grad, izvanproračunskog korisnika ili javno poduzeće, Federalno ministarstvo financija pripremit će prijedlog podugovora kojim prenosi prava i obveze na kanton, općinu, grad, izvanproračunskog korisnika ili javno poduzeće.
- (9) U slučaju izmjena postojećih kreditnih sporazuma provodi se procedura iz st. (1) do (8) ovoga članka, izuzev u slučaju promjene datuma efektivnosti i raspoloživosti kredita, ili datuma početka otplate kredita.
- (10) Kada vanjsko zaduženje Federacije nastaje emisijom obveznica na međunarodnom financijskom tržištu, sukladno propisima iz članka 12. st. (1) i (2) Zakona, na prijedlog Federalnog ministarstva financija, Vlada Federacije donosi odluku o emisiji obveznica kojom se određuju svi relevantni elementi emisije.
- (11) Vlada Federacije propisuje opće uvjete emisije obveznica Federacije na međunarodnom financijskom tržištu.
- (12) Federalni ministar financija pravilnikom propisuje način podnošenja zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, obavezan sadržaj zahtjeva, te obavezne priloge i dokumentaciju.

Članak 26.

(Postupak izravnog vanjskog zaduživanja kantona, grada, općine, izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća)

- (1) Kanton, grad, općina, izvanproračunski korisnik i javno poduzeće može se izravno zadužiti kod vanjskih kreditora, a izvanproračunski korisnik i javno poduzeće i na međunarodnom financijskom tržištu.
- (2) U postupku izravnog vanjskog zaduživanja kantona, grada i općine na odgovarajući način primjenjuju se odredbe st. (1) do (6) članka 25. Zakona.
- (3) Skupština kantona, gradsko i općinsko vijeće i nadležni organ izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća donosi odluku o zaduženju iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Odluka iz stavka (3) ovoga članka sadrži:
 - a) svrhu, odnosno namjenu zaduženja;
 - b) formu, valutu i visinu zaduženja;
 - c) uvjete zaduženja;
 - d) okvirni iznos sredstava i način osiguranja istih u slučaju da je potrebno osigurati sufinanciranje projekta;
 - e) ovlasti za izdavanje instrumenata osiguranja i potpisivanje kreditnih sporazuma.
- (5) Nakon donošenja odluke iz stavka (3) ovoga članka potrebno je pribaviti suglasnosti Federalnog ministarstva financija, ministarstva financija kantona i gradskog odnosno općinskog vijeća iz čl. 15., 16. i 17. Zakona.
- (6) U slučaju izmjena postojećih kreditnih sporazuma provodi se procedura iz st. (1) do (6) ovoga članka, izuzev u slučaju promjene datuma efektivnosti i raspoloživosti kredita, ili datuma početka otplate kredita.

Odjeljak F. Raspolaganje kreditnim sredstvima

Članak 27.

(Namjenski projektni računi)

- (1) Federalno ministarstvo financija je ovlašteno da otvori namjenske projektne račune za deponiranje kreditnih sredstava odobrenih Federaciji, ako ugovorom o kreditu s međunarodnom financijskom institucijom nije drugačije određeno.
- (2) Kreditna sredstva iz stavka (1) ovoga članka koriste se u svrhu za koju su odobrena, a u skladu s ugovorom o kreditu.
- (3) Vlada Federacije donosi propis kojim se propisuje način i postupak korištenja kreditnih sredstava odobrenih Federaciji.
- (4) U slučaju izravnog vanjskog duga kantona, grada, općine, izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća, odobrenim kreditnim sredstvima raspolaže se na način i pod uvjetima utvrđenim ugovorom o kreditu.

Članak 28.
(Investiranje kreditnih sredstava)

- (1) Ako ugovorom o kreditu ili propisima Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno Federalno ministarstvo financija je ovlašteno da sredstva odobrenih kredita Federaciji investira samo u svrhe propisane zakonom koji uređuje investiranje javnih sredstava.
- (2) Kamate ostvarene investiranjem raspoloživih sredstava predstavljaju prihod proračuna Federacije i uplaćuju se na Jedinostveni račun Riznice proračuna Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Jedinostveni račun Riznice Federacije).
- (3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

POGLAVLJE III. SERVISIRANJE DUGA

Odjeljak A. Alokacija obveze otplate vanjskog državnog duga

Članak 29.
(Alokacija vanjskog državnog duga)

- (1) Alokacija vanjskog državnog duga nastalog prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a koja nije konačna, alocirat će se po principu krajnjeg korisnika. U slučaju da princip krajnjeg korisnika nije primjenjiv, tada se obveza otplate duga alocira sukladno udjelima alociranog duga Federacije, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u državni proračun u godini u kojoj se alokacija i vrši.
- (2) Federacija, kanton, grad, općina i javno poduzeće obavezni su plaćati svoj pripadajući dio vanjskog duga.

Odjeljak B. Obveza planiranja sredstava za servisiranje duga Federacije, kantona, grada i općine i rezervne mjere

Članak 30.
(Obveza planiranja sredstava)

- (1) Sredstva potrebna za servisiranje duga Federacije obavezno se planiraju u proračunu, prema dinamici dospelja tih obveza.
- (2) Proračunom za tekuću godinu i Zakonom o izvršenju proračuna Federacije propisat će se iznos potreban za servisiranje duga za tekuću fiskalnu godinu.
- (3) Dospjele obveze za servisiranje duga Federacije u izvršavanju proračuna imaju prioritet plaćanja u odnosu na sve druge rashode i izdatke, i mogu se izvršavati u iznosima iznad planiranih.

- (4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Članak 31.

(Mjere u slučaju kašnjenja servisiranja neizravnog duga Federacije)

- (1) Dužnik u čije ime se zadužila Federacija dužan je u potpunosti platiti iznos koji je plativ na dan dospjeća po osnovi neizravnog duga Federacije.
- (2) U slučaju kada je izvjesno da dužnik neće biti u mogućnosti na dan dospjeća u potpunosti platiti svoje obveze po osnovi neizravnog duga Federacije, dužan je obavijestiti Federalno ministarstvo financija o mogućnosti takvog kašnjenja najkasnije 30 dana prije roka dospjeća duga.
- (3) Obavijest iz stavka (2) ovoga članka mora sadržavati obrazloženje eventualnog kašnjenja i rok izmirenja tih obveza.
- (4) U slučaju izuzetnog pogoršanja financijskog stanja dužnika, Federalno ministarstvo financija može, na zahtjev dužnika, odobriti reprogram kreditnih obveza po osnovi neizravnog duga Federacije.
- (5) Uz zahtjev iz stavka (4) ovoga članka dužnik dostavlja i obrazloženje zahtjeva, plan otplate duga, detaljan plan novčanih tokova za godinu u kojoj se zahtjev podnosi, te druge informacije i dokumentaciju koju Federalno ministarstvo financija zatraži.
- (6) Reprogram kreditnih obveza iz stavka (4) ovoga članka može uključivati ukupan iznos svih dospjelih, a neplaćenih glavnica, kamata i drugih troškova kredita, kao i ukupan iznos nedospjelih glavnica kredita koje dopijevaju u razdoblju koje ne prelazi dvije godine. Rok otplate reprogramiranih obveza ne može biti duži od sedam godina, a razdoblje odgode dvije godine.
- (7) Na reprogramirane kreditne obveze iz stavka (6) ovoga članka dužnik je obavezan plaćati kamatu po stopi koja je jednaka kamatnoj stopi ostvarenoj na posljednjoj aukciji obveznica Federacije čija je ročnost ekvivalentna roku otplate reprogramiranih obveza.
- (8) U slučaju odobrenja reprograma kreditnih obveza s dužnikom se zaključuje ugovor ili aneks ugovora kojim se preciziraju međusobna prava i obveze koje iz reprograma proizlaze. Ako dužnik ne obavijesti Federalno ministarstvo financija ili zakasni izmiriti svoju ugovornu obvezu na dan dospjeća dužan je, bez potrebe obavještenja od strane Federalnog ministarstva financija, obračunati i platiti zakonsku zateznu kamatu na zakašnjeli iznos od dana dospjeća do dana stvarnog plaćanja.

Članak 32.

(Dodatne mjere u slučaju kašnjenja servisiranja neizravnog duga Federacije)

- (1) U slučaju da kanton, grad ili općina kasne u izmirenju obveza po osnovi neizravnog duga Federacije duže od 60 dana od dana dospjeća, a ne podnese zahtjev za reprogram obveza sukladno stavku (4) i (5) članka 31. Zakona, Federalno ministarstvo financija će:
- Privremeno obustaviti transfere iz proračuna Federacije prema kantonu, gradu i općini;
 - Zaplijeniti i zadržati dio prihoda s Posebnog računa za raspodjelu prihoda od neizravnih poreza s Jedinственog računa koji pripadaju kantonu, gradu odnosno općini;
 - Aktivirati druge instrumente osiguranja naplate.
- (2) Dok se dospjele obveze kantona, grada i općine prema Federaciji po osnovi neizravnog duga u potpunosti ne izmire ili ne podnese zahtjev za reprogram obveza, Federacija ne može izdavati jamstvo niti stvarati neizravni dug u ime kantona, grada i općine, a Federalno ministarstvo financija ne može izdavati kantonu, gradu i općini suglasnosti iz članka 15. Zakona.

- (3) Odredbe stavka (1) toč. a) i c) i stavka (2) ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na izvanproračunske korisnike i javna poduzeća.

Članak 33.

(Rezervne mjere u slučaju kašnjenja servisiranja duga kantona, grada i općine prema drugim vjerovnicima)

- (1) U slučaju da kanton, grad i općina kasne u izmirenju obveza po bilo kojem dugu definiranim ovim Zakonom, osim po osnovi neizravnog duga Federacije, duže od 30 dana od datuma dospeljeća, dužni su u roku od pet dana po isteku ovog roka obavijestiti Federalno ministarstvo financija.
- (2) Po prijemu obavijesti iz stavka (1) ovoga članka Federalno ministarstvo financija je ovlašteno od kantona, grada ili općine zahtijevati izradu i utvrditi rok za dostavu plana mjera za osiguranje sredstava za servisiranje duga.
- (3) Plan mjera iz stavka (2) ovog članka podliježe odobrenju vjerovnika.
- (4) U slučaju da kanton, grad ili općina ne dostavi plan mjera iz stavka (2) ovoga članka u roku koji odredi Federalno ministarstvo financija ili ne provodi odobrene mjere, ili je izvjesno da dužnik neće biti u mogućnosti platiti dospjele obveze, a taj dug je osiguran instrumentom iz članka 6. stavka (2) točka d) Zakona, Federalno ministarstvo financija će, u svrhu urednog servisiranja duga prema vjerovnicima, zaplijeniti i zadržati dio prihoda s Posebnog računa za raspodjelu prihoda od neizravnih poreza s Jedinstvenog računa koji pripadaju kantonu, gradu odnosno općini.
- (5) Zaplijenjena sredstva iz stavka (4) ovoga članka, Federalno ministarstvo će deponirati na namjenski račun za servis duga dužnika i plativa su vjerovniku sukladno uvjetima definiranim ugovorom o kreditu, zajmu, leasingu ili odlukom o emisiji vrijednosnih papira.

Članak 34.

(Primjena odredbi)

- (1) U slučaju kolizije odredbi čl. 32. i 33. ovoga Zakona i Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 22/06, 43/08, 76/08, 22/09, 35/14, 99/15 i 17/22) primjenjuju se odredbe čl. 32. i 33. ovoga Zakona.
- (2) Odredbe čl. 31. i 32. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Odjeljak C. Suradnja s Centralnom bankom

Članak 35.

(Računi za servisiranje vanjskog duga)

- (1) Federalno ministarstvo financija ovlašteno je da otvori račune u Centralnoj banci za uredno servisiranje izravnog vanjskog duga Federacije i plaćanje izravnih vanjskih jamstava Federacije.
- (2) Ministarstvo financija i trezora ovlašteno je da kod Centralne banke otvori namjenske račune, odnosno podračune u svrhu urednog servisiranja obveza relevantnog duga Federacije.

Članak 36.

(Agentski ugovor)

Federalno ministarstvo financija je ovlašteno da zaključi agentski ugovor s Centralnom bankom kojim će se utvrditi način i uvjeti sukladno kojima će Centralna banka obavljati agentske poslove za Federalno ministarstvo financija, uključujući, ali ne ograničavajući se na osiguravanje strane valute ili valuta u razmjenu za domaću valutu u iznosima potrebnim da se udovolji zahtjevima za planirano servisiranje izravnog vanjskog duga Federacije.

Članak 37.

(Primjena odredbi)

Odredbe čl. 35. i 36. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

POGLAVLJE IV. JAMSTVA

Odjeljak A. Opis jamstava Federacije

Članak 38. (Opće odredbe o jamstvima)

- (1) Jamstvo Federacije može se izdati u skladu s uvjetima definiranim ovim Zakonom i ne može proizaći samo po sebi ili na drugi način biti neizravno izdano.
- (2) Jamstvo Federacije predstavlja potencijalnu obvezu Federacije. Obveza Federacije nastaje ako dužnik nije izvršio otplatu zajamčenog duga uz troškove financiranja sukladno uvjetima financijske obveze u cijelosti ili djelomično, te ukoliko su ispunjeni ostali uvjeti iz jamstva.
- (3) Obveza Federacije je da otplaćuje po dospijeću u skladu s planom i neće biti odgovorna za bilo kakva prijevremena plaćanja, osim ako je to izričito prihvatila u skladu s uvjetima jamstva.
- (4) Jamstvo Federacije se pretvara u dug Federacije kada Federalno ministarstvo financija utvrdi da plaćanje ili plaćanja koja su dospjela na ime financijske obveze na koju se jamstvo Federacije odnosi nisu izvršena sukladno uvjetima zaduživanja i da dužnik nije izvršio svoju obvezu.
- (5) Pretvaranje jamstva u dug Federacije ne podliježe bilo kojem ograničenju duga Federacije iz ovoga Zakona.
- (6) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Odjeljak B. Izdavatelji i tražitelji jamstva

Članak 39. (Izdavatelji i tražitelji jamstva)

- (1) Izdavatelj jamstva je Federacija, kanton, grad ili općina, nezavisno od osnovnog posla između dužnika i vjerovnika.
- (2) Tražitelj jamstva je dužnik koji se obvezuje da će otplatiti zajamčeni dug uz troškove financiranja u skladu s uvjetima akta o preuzimanju financijske obveze.
- (3) Federacija može izdavati jamstva kantonima, gradovima, općinama, izvanproračunskim korisnicima, bankama i gospodarskim subjektima sa sjedištem na području Federacije, u svrhe definirane člankom 42. Zakona.
- (4) Kanton može izdavati jamstva gradu i općini s područja kantona, izvanproračunskim korisnicima kantona i gospodarskim subjektima sa sjedištem na području kantona, u svrhe definirane člankom 41. stavak (1) Zakona.
- (5) Grad i općina može izdavati jamstva izvanproračunskim korisnicima grada odnosno općine i gospodarskim subjektima sa sjedištem na području grada odnosno općine, u svrhe definirane člankom 41. stavak (1) Zakona.
- (6) Jamstvo Federacije, kantona, grada i općine može se izdati samo dužniku, odnosno tražitelju jamstva koji ispunjava kriterije podobnosti koje utvrđuje federalni ministar financija.

Članak 40. (Vrste jamstva)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina mogu izdavati izravne i neizravne, vanjska i unutarnja jamstva za dugoročni dug u obliku zajma, kredita ili obveznica.
- (2) Neizravno jamstvo Federacije može biti izdano samo u korist Bosne i Hercegovine, a neizravno jamstvo kantona, grada i općine može biti izdano samo u korist Federacije.
- (3) Federacija, kanton, grad i općina ne mogu:
 - a) biti sudužnici po kreditu,
 - b) izdavati jamstva za zaduživanje privatnog partnera za provedbu projekata energetske efikasnosti i projekata javno-privatnog partnerstva.

Odjeljak C. Namjena i ograničenja za izdavanje jamstava

Članak 41. (Namjena jamstava)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina mogu izdavati jamstva u sljedeće svrhe:
 - a) za financiranje kapitalne investicije koja je odobrena u Programu javnih investicija Federacije ili kantona s visokim rangom prioriteta;
 - b) za financiranje programa restrukturiranja ili financijske sanacije gospodarskog subjekta koji pruža usluge od javnog interesa, ukoliko je takav program sukladan propisima o državnoj potpori i prethodno odobren od strane nadležnog zakonodavnog ili zastupničkog tijela.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, Federacija može izdavati jamstva u svrhu uspostavljanja i financiranja posebnih kreditnih linija ili programa odobrenih od strane Parlamenta Federacije ukoliko je kreditor međunarodna financijska institucija.
- (3) Federacija, kanton, grad ili općina ne mogu izdati jamstvo za refinanciranje i reprogramiranje postojećeg duga dužnika kod istog vjerovnika.

Članak 42. (Ročnost jamstava)

- (1) Kod kapitalnih investicija zajamčeni dug dospijeva i plativ je na datum koji ne prelazi vrijeme amortizacije tih investicija, a najduže do 25 godina.
- (2) Jamstvo se izdaje na određeno vremensko razdoblje koje ne može biti duže od 60 dana od trajanja preuzete financijske obveze.

Odjeljak D. Procedure za izdavanje jamstava

Članak 43. (Zahtjev za izdavanje jamstava)

- (1) Tražitelj jamstva, u skladu s ovim Zakonom, podnosi zahtjev za izdavanje jamstva na propisanom obrascu.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka i potvrdu o uplaćenju administrativnoj pristojbi, tražitelj jamstva dostavlja dokumentaciju na temelju koje se može procijeniti financijsko stanje dužnika i njegova solventnost, te informacije u vezi s vjerovnikom.

Članak 44. (Oblast za donošenje propisa)

Federalni ministar financija pravilnikom propisuje postupak izdavanja jamstava, formu obrasca za izdavanje jamstva, dokumentaciju koja treba biti dostavljena uz zahtjev za izdavanje jamstva, kriterije podobnosti tražitelja jamstva, dokumentaciju koju je potrebno dostaviti Vladi Federacije, vladi kantona, gradonačelniku, odnosno načelniku uz nacrt odluke za izdavanje jamstva, preporučeni elementi sporazuma ili izjave o jamstvu, način obračuna i naplate premije i provizije za jamstvo i vremenski rok u kojem je tražitelj jamstva obavezan izvršiti plaćanje premije i provizije.

Članak 45.
(Postupak donošenja odluke o izdavanju jamstva)

- (1) Po prijemu zahtjeva za izdavanje jamstva Federacije uz prateću dokumentaciju, Federalno ministarstvo financija odmah obavlja preliminarni pregled kako bi provjerilo prijem svih validnih i vjerodostojnih informacija i dokumentacije potrebnih za procjenu kreditnog rizika.
- (2) Tražitelj jamstva će Federalnom ministarstvu financija dostaviti nacrt akta kojim se preuzima financijska obveza, omogućiti Federalnom ministarstvu financija sudjelovanje u pregovorima koji se tiču sačinjavanja gore navedenog akta, te ni u kojem slučaju neće pristupiti zaključenju ili izdavanju akta kojim se preuzima financijska obveza prije nego što Federalno ministarstvo financija da suglasnost na njegov sadržaj.
- (3) Federalno ministarstvo financija će, vodeći računa o državnoj potpori u obliku jamstava, propisati kriterije, metodologiju i proceduru za procjenu rizika, na temelju kojih će biti izvršena procjena rizika.
- (4) U skladu s propisom iz stavka (3) ovoga članka Federalno ministarstvo financija procjenjuje rizike, odnosno utvrđuje razinu rizika kojem se Federacija izlaže ukoliko se jamstvo odobri.
- (5) Ako je to potrebno, prilikom utvrđivanja rizika sukladno ovom Zakonu, Federalno ministarstvo financija može zatražiti pomoć u vidu vanjskog pravnog, risk, poreznog, računovodstvenog ili nekog drugog ekspertnog mišljenja s ciljem uvida u sve relevantne aspekte transakcije.
- (6) Profesionalni vanjski savjetnik iz stavka (5) ovoga članka, uz potrebnu stručnost i sposobnost, mora ispunjavati zahtjeve neovisnosti za obavljanje procjene rizika.
- (7) Dostavljanje potpune dokumentacije u skladu s ovim Zakonom i propisima koji iz njega proizlaze, samo po sebi podnositelju zahtjeva ne jamči pravo na izdavanje jamstva.
- (8) Federalno ministarstvo financija dužno je, u roku ne kraćem od 30 dana i ne dužem od 90 dana od dana prijema potpunog zahtjeva za izdavanje jamstva, izvršiti analizu dokumentacije i procjenu rizika, te Vladi Federacije, uz informaciju o traženom jamstvu, dostaviti:
 - a) Kratak opis kapitalne investicije iz članka 41. stavka (1) točka a) ili programa iz članka 41. stavka (1) točka b) Zakona
 - b) Mišljenje Federalnog ministarstva financija i nadležnog ministarstva
 - c) Nacrt akta kojim se preuzima financijska obveza
 - d) Odluku nadležnog organa tražitelja jamstva o prethodnoj suglasnosti za zaduživanje osim u slučaju zaduživanja kantona, grada ili općine
 - e) Nacrt odluke o izdavanju jamstva.
- (9) U slučaju angažiranja profesionalnog vanjskog savjetnika za procjenu rizika, rok iz stavka (8) ovoga članka bit će produžen za razdoblje potrebno za procjenu rizika određeno ugovorom s profesionalnim vanjskim savjetnikom.
- (10) Vlada Federacije utvrđuje prijedlog odluke o izdavanju jamstva Federacije koji dostavlja Parlamentu Federacije na usvajanje.
- (11) Odluku o izdavanju jamstva donosi Parlament Federacije.
- (12) Sporazum ili izjavu o jamstvu potpisuje federalni ministar financija.

Članak 46.
(Praćenje procesa izdavanja jamstava)

- (1) Procedure praćenja procesa izdavanja jamstava Federacije, usklađenih s propisima o državnoj potpori, utvrđuju se propisom koji donosi Federalno ministarstvo financija.
- (2) Tražitelj jamstva, odnosno dužnik je dužan obavijestiti davatelja jamstva u slučaju bilo kakve promjene pravnog statusa, te u slučaju financijskih teškoća.
- (3) Promjene akta kojim je preuzeta financijska obveza moraju biti odobrene od strane nadležnog zakonodavnog tijela.
- (4) U slučaju da je tražitelj jamstva privatni subjekt, ništavne su bilo kakve promjene odredbi akta kojim je preuzeta financijska obveza koju osigurava jamstvo, ukoliko nisu odobrene od strane nadležnog zakonodavnog tijela.
- (5) U slučaju promjene akta kojim se preuzima financijska obveza, provodi se procedura iz članka 45. Zakona.

Članak 47.
(Uvjeti za potpis ugovora o izdavanju jamstva)

Ugovor o izdavanju jamstva se potpisuje nakon ispunjenja svih uvjeta kako slijedi:

- a) objave odluke o izdavanju jamstva u Službenim novinama Federacije BiH glasilu
- b) dostavljanja odluke nadležnog organa tražitelja jamstva o davanju suglasnosti na zaduženje
- c) uplate premije rizika i provizije za izdavanje jamstva
- d) dostavljanja instrumenata osiguranja.

Članak 48.
(Izdavanje jamstva)

Jamstvo se izdaje nakon ispunjenja uvjeta utvrđenih ovim Zakonom i ostalih uvjeta iz ugovora o izdavanju jamstva, a stupa na snagu danom potpisivanja.

Članak 49.
(Primjena odredbi)

Odredbe čl. 45. do 48. na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Odjeljak E. Garancijski fond

Članak 50.
(Status Garancijskog fonda)

- (1) Garancijski fond Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Garancijski fond) predstavlja poseban proračunski fond s podračunom u okviru Jedinstvenog računa Riznice Federacije koji je namijenjen za plaćanje po aktiviranim jamstvima.
- (2) Sredstva Garancijskog fonda se akumuliraju uplatama administrativnih pristojbi iz članka 52. stavka (2) Zakona, provizija i premija rizika, namjenskih novčanih depozita iz članka 6. stavka (2) Zakona, prihoda od investiranja sredstava Garancijskog fonda na otvorenom tržištu, sredstava iz proračuna Federacije, sredstava proisteklih iz naplaćenih potraživanja po osnovi aktiviranih jamstava, te ostalim uplatama ako je to potrebno.
- (3) Sredstva iz Garancijskog fonda se isplaćuju isključivo novčanim odljevima po aktiviranim jamstvima, povratom namjenskih novčanih depozita i ne mogu se koristiti u druge svrhe.
- (4) Planiranje financiranja i održavanje Garancijskog fonda u nadležnosti je Vlade Federacije, a administrativni poslovi su u nadležnosti Federalnog ministarstva financija.

- (5) Sredstva Garancijskog fonda do visine ukupnih potencijalnih obveza koje dospijevaju u toj godini će obavezno biti planirana proračunom Federacije za navedenu godinu.

Članak 51.
(Uspostavljanje i upravljanje Garancijskim fondom)

- (1) Vlada Federacije donosi propis kojim se utvrđuje uspostavljanje, način financiranja i upravljanja Garancijskim fondom, iznos i način naplate administrativne pristojbe, način obračuna i naplate provizije i premije rizika, dinamika punjenja Garancijskog fonda, te minimalna razina pokrivenosti zajamčenog a neotplaćenog duga, te druga pitanja koje se odnose na upravljanje sredstvima Garancijskog fonda.
- (2) Ukupna vrijednost i struktura Garancijskog fonda utvrđuju se Zakonom o izvršenju proračuna Federacije.

Članak 52.
(Napлата administrativne pristojbe, provizije i premije rizika)

- (1) Federalno ministarstvo financija ovlašteno je naplatiti administrativnu pristojbu na zahtjev za izdavanje jamstva, te obračunati i naplatiti proviziju i premiju rizika za svako izdano jamstvo.
- (2) Administrativna pristojba predstavlja iznos koji se utvrđuje propisom Vlade Federacije iz članka 51. Zakona, predstavlja bespovratnu naknadu za fiksne i varijabilne administrativne troškove koji se generiraju prilikom procesuiranja zahtjeva za odobrenje jamstva, a uplaćuje se u korist Garancijskog fonda prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje jamstva.
- (3) Federalno ministarstvo financija je ovlašteno naplatiti bespovratnu proviziju, kao preduvjet za izdavanje jamstva, na temelju iznosa jamstva koje se izdaje.
- (4) Provizija se obračunava u postotku na iznos jamstva, a naplaćuje se s ciljem osiguranja kontinuiteta sustava izdavanja jamstava Federacije.
- (5) U slučaju odobrenja zahtjeva za izdavanje jamstva, iznos provizije iz stavka (1) ovoga članka će biti umanjen za iznos plaćene administrativne pristojbe.
- (6) Premija rizika proporcionalna je razini rizika po izdanom jamstvu i iskazuje se u postotku od iznosa duga na koji se izdaje jamstvo. Postotak premije rizika se utvrđuje jednokratno prilikom odobrenja izdavanja jamstva, a premija rizika se utvrđuje i naplaćuje godišnje, primjenom utvrđenog postotka na ostatak duga koji jamstvo pokriva.
- (7) Administrativna pristojba, provizija i premije rizika uplaćuju se na Jedinstveni račun Riznice Federacije u korist Garancijskog fonda.

Članak 53.
(Investiranje sredstava)

- (1) U svrhu povećanja sredstava, novac koji stoji na raspolaganju Garancijskom fondu se može investirati u operacije na otvorenom tržištu.
- (2) Federalno ministarstvo financija odlučuje o investiranju sredstava Garancijskog fonda u skladu s propisima o investiranju javnih sredstava i propisom Vlade Federacije iz stavka (1) članka 52. Zakona.

Članak 54.
(Primjena odredbi)

Odredbe čl. 50. do 53. na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Odjeljak F. Praćenje jamstava i plaćanje po osnovi jamstva Federacije, kantona, grada i općine

Članak 55. (Praćenje jamstava)

- (1) Federalno ministarstvo financija je dužno redovno pratiti izdana jamstva i otplatu duga po izdanim jamstvima.
- (2) Federalno ministarstvo financija je dužno analizirati portfelj izdanih jamstava s ciljem procjene rizičnosti portfelja u svrhu predviđanja i pripreme za moguću aktivaciju jamstva.
- (3) Tražitelj jamstva, odnosno dužnik je odgovoran za dostavljanje informacija i dokumenata Federalnom ministarstvu financija definiranih ugovorom o izdavanju jamstva u rokovima utvrđenim ugovorom.
- (4) Federalno ministarstvo financija ima pravo izvršiti ad-hoc reviziju ili pregled, te u svakom trenutku od tražitelja jamstva, odnosno dužnika zahtijevati dostavljanje i drugih relevantnih informacija i dokumentacije, a tražitelj jamstva odnosno dužnik ima obvezu dostaviti sve tražene informacije i dokumentaciju.

Članak 56. (Godišnji pregled izdanih jamstava)

- (1) Federalno ministarstvo financija obavlja godišnji pregled svih izdanih jamstava Federacije na temelju kojih može nastati obveza za Federaciju, s tim što će se pregled završiti najkasnije do usvajanja proračuna za narednu fiskalnu godinu.
- (2) Pregledom iz stavka (1) ovoga članka će se procijeniti iznos potencijalnih obveza na temelju izdanih jamstava Federacije za narednu fiskalnu godinu, te procijeniti struktura i vrijednost Garancijskog fonda.
- (3) Procedure i vremenski okvir koji se odnosi na godišnji pregled jamstava utvrđuju se propisom Federalnog ministarstva financija.

Članak 57. (Plaćanje na temelju jamstava)

- (1) U slučaju da dužnik ne izvrši uplatu ili uplate sukladno uvjetima financijske obveze i vjerovnik potvrdi da je pokušao naplatiti potraživanje od dužnika aktiviranjem svih drugih osiguranja po financijskoj obvezi, vjerovnik može dostaviti Federalnom ministarstvu financija zahtjev za plaćanje obveze.
- (2) U zahtjevu za plaćanje iz stavka (1) ovoga članka navodi se iznos glavnice duga koji nije otplaćen i iznos neplaćenih ili zaostalih troškova financiranja. Nakon što utvrdi da je zahtjev za plaćanje iz stavka (1) ovoga članka osnovan i u skladu s uvjetima iz sporazuma o jamstvu, Federalno ministarstvo financija izvršit će uplatu neizmirenih dospjelih obveza vjerovniku u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 58. (Primjena odredbi)

Odredbe čl. 55. do 57. na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Odjeljak G. Naplata potraživanja na temelju izdanih jamstava Federacije, kantona, grada, odnosno općine

Članak 59.
(Regresno pravo i naplata potraživanja)

- (1) Nakon izvršenog plaćanja na temelju jamstva Federacije, Federalno ministarstvo financija bit će nositelj svih prava i potraživanja koja je imao vjerovnik prema tražitelju jamstva, a sukladno ugovoru o izdavanju jamstva, u omjeru svih plaćanja koje je Federalno ministarstvo financija izvršilo prema tom jamstvu.
- (2) Obveza tražitelja jamstva da izvrši uplatu Federalnom ministarstvu financija je bezuvjetna i apsolutna na temelju izvršenog plaćanja neizmirenih dospjelih obveza vjerovniku kao korisniku jamstva od strane Federalnog ministarstva financija.
- (3) Federalno ministarstvo financija je ovlašteno za provedbu procesa naplate potraživanja sukladno st. (1) i (2) ovoga članka, te za poduzimanje svih mjera u skladu sa zakonom, u cilju povrata svih iznosa plaćenih na temelju jamstava, uključujući i prateće troškove.
- (4) Federalno ministarstvo financija će u sklopu procesa naplate potraživanja obračunati i naplatiti zateznu kamatu na sve iznose plaćene vjerovniku po osnovi izdanog jamstva.
- (5) Postupak naplate potraživanja po osnovi izdanih jamstava se utvrđuje propisom Federalnog ministarstva financija.

Članak 60.
(Mjere za naplatu potraživanja)

- (1) U postupku naplate potraživanja iz članka 59. Zakona Federalno ministarstvo financija može koristiti sljedeće mjere:
 - a) restrukturiranje zaduženja;
 - b) aktiviranje mjenica dužnika dostavljenih u svrhu osiguranja jamstva;
 - c) aktiviranje dodatnih kolaterala dostavljenih kao osiguranje jamstva;
 - d) zapljenu javnih sredstava dužnika;
 - e) ostale metode u skladu s važećim zakonima i propisima.
- (2) Za slučajeve za koje Federalno ministarstvo financija ocijeni da je to potrebno, za proces naplate potraživanja moguće je angažirati vanjske subjekte koji svojim kvalifikacijama, stručnošću i iskustvom mogu doprinijeti efikasnijem procesu naplate.
- (3) U slučaju angažmana vanjskog subjekta iz stavka (2) ovoga članka, odluku o pokretanju procesa naplate potraživanja donosi Vlada Federacije, a njeno praćenje provodi Federalno ministarstvo financija.

Članak 61.
(Prijenos potraživanja i rješavanje sporova)

- (1) Korisnik jamstva ne može prenijeti svoja potraživanja na treću osobu bez prethodno pribavljene pisane suglasnosti Federalnog ministarstva financija.
- (2) Prilikom rješavanja sporova koji proizlaze iz izdanih jamstava, primjenjivat će se pozitivno pravo Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, osim u slučaju kada je izdano vanjsko jamstvo.

Članak 62.
(Primjena odredbi)

Odredbe čl. 59. do 61. na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

Odjeljak H. Prestanak jamstava

Članak 63.
(Prestanak jamstava)

- (1) Jamstvo Federacije prestaje kada je:
 - a) dužnik otplatio dug na koji se odnosi jamstvo;
 - b) rok jamstva istekao;
 - c) Federacija izvršila uplate u skladu s uvjetima iz jamstva;
 - d) Vjerovnik izdao pisanu izjavu prema kojoj sve obveze Federacije po osnovi jamstva prestaju.
- (2) Federalno ministarstvo financija konstatira i evidentira prestanak jamstva.
- (3) Odredbe ovog članka na odgovarajući način primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

POGLAVLJE V. EVIDENCIJE I IZVJEŠĆIVANJE

Odjeljak A. Evidencije i obveze dostavljanja podataka o dugu i jamstvima

Članak 64. (Uspostavljanje i vođenje evidencije)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina dužni su uspostaviti i voditi evidencije o dugu i jamstvima iz svoje nadležnosti.
- (2) Federalno ministarstvo financija uspostavlja i vodi evidenciju o javnom dugu Federacije i jamstvima Federacije, dugu i jamstvima kantona, gradova i općina, te dugu javnih poduzeća iz nadležnosti Federacije, kantona, grada i općine.
- (3) Kantonalno ministarstvo financija uspostavlja i vodi evidencije o ukupnom dugu i jamstvima kantona, te o dugu javnih poduzeća iz nadležnosti kantona.
- (4) Grad i općina uspostavljaju i vode evidencije o ukupnom dugu i jamstvima grada, odnosno općine, te dugu javnih poduzeća iz nadležnosti grada, odnosno općine.

Članak 65. (Obveze kantona, gradova i općina)

- (1) Kanton je dužan Federalnom ministarstvu financija dostavljati podatke o ukupnom dugu i jamstvima kantona, te dugu javnih poduzeća iz nadležnosti kantona.
- (2) Grad i općina su dužni Federalnom ministarstvu financija dostavljati podatke o ukupnom dugu i jamstvima grada i općine, te dugu javnih poduzeća iz nadležnosti grada i općine.

Članak 66. (Obveze izvanproračunskih korisnika)

- (1) Izvanproračunski korisnik Federacije dužan je dostavljati podatke o svom dugu Federalnom ministarstvu financija.
- (2) Izvanproračunski korisnik kantona dužan je podatke o svom dugu dostavljati istovremeno kantonalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu financija.
- (3) Izvanproračunski korisnik grada, odnosno općine dužan je podatke o svom dugu dostavljati istovremeno službi za financije grada, odnosno općine i Federalnom ministarstvu financija.

Članak 67. (Obveze javnih zdravstvenih ustanova)

- (1) Javna zdravstvena ustanova čiji je osnivač kanton i na čije finansijske planove nadležni organ kantona daje suglasnost, a koja je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona stvorila obveze na temelju izravnog unutarnjeg duga, dužna je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti podatke o svim takvim neizmirenim dugovima kantonalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu financija.
- (2) Javna zdravstvena ustanova iz stavka (1) ovoga članka kantonalnom ministarstvu financija dužna je dostaviti i prateću dokumentaciju koja se odnosi na neizmirene dugove.
- (3) Javna zdravstvena ustanova čiji je osnivač grad ili općina i na čije finansijske planove nadležni organ grada, odnosno općine daje suglasnost, a koja je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona stvorila obveze na temelju izravnog unutarnjeg duga, dužna je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti podatke o svim takvim neizmirenim dugovima službi za financije grada, odnosno općine i Federalnom ministarstvu financija.
- (4) Javna zdravstvena ustanova iz stavka (3) ovoga članka službi za financije grada, odnosno općine dužna je dostaviti i prateću dokumentaciju koja se odnosi na neizmirene dugove.

Članak 68.
(Obveze javnih poduzeća)

- (1) Javno poduzeće iz nadležnosti Federacije dužno je podatke o svom dugu dostavljati Federalnom ministarstvu financija i nadležnom resornom ministarstvu.
- (2) Javno poduzeće iz nadležnosti kantona dužno je podatke o svom dugu dostavljati kantonalnom ministarstvu financija i nadležnom resornom ministarstvu.
- (3) Javno poduzeće iz nadležnosti grada i općine dužno je podatke o svom dugu dostavljati službi za financije grada, odnosno općine.

Članak 69.
(Obveza dostavljanja podataka o dugu i jamstvima institucijama Bosne i Hercegovine)

Federalno ministarstvo financija dužno je podatke o dugu i jamstvima u Federaciji dostavljati nadležnim institucijama Bosne i Hercegovine, sukladno propisima Bosne i Hercegovine koji uređuju dug, zaduživanje i jamstva i sustav državne potpore.

Članak 70.
(Evidencije o dugu i jamstvima)

Federalni ministar financija donosi pravilnik kojim se utvrđuje sadržaj evidencija iz članka 64. Zakona, uređuje način izvješćivanja, postupak i rokove dostavljanja podataka o dugu i jamstvima iz 65. i 66. Zakona, te druge elemente od značaja za izvješćivanje i upravljanje dugom.

Odjeljak B. Izvješćivanje i objavljivanje informacija o dugu i jamstvima

Članak 71.
(Izvješćivanje o dugu)

- (1) Federacija, kanton, grad i općina su dužni sačinjavati i objavljivati kvartalna izvješća o dugu.
- (2) Federalno ministarstvo financija dužno je sačinjavati i Vladi Federacije dostavljati kvartalna izvješća o dugu Federacije, te godišnja izvješća o javnom dugu Federacije.
- (3) Kantonalno ministarstvo financija dužno je sačinjavati i vladi kantona dostavljati kvartalna izvješća o dugu kantona, te godišnja izvješća o ukupnom dugu kantona.
- (4) Grad i općina su dužni sačinjavati i gradskom odnosno općinskom vijeću dostavljati na razmatranje kvartalna izvješća o dugu grada odnosno općine, te godišnja izvješća o dugu grada odnosno općine.

Članak 72.
(Minimalan sadržaj, način i rokovi dostavljanja izvješća)

Federalni ministar financija donosi pravilnik kojim se utvrđuje minimalan sadržaj, način i rokovi dostavljanja izvješća iz članka 71. Zakona, te način i rokovi objavljivanja informacija o dugu i jamstvima javnog sektora Federacije.

POGLAVLJE VI. GORNJE GRANICE I UPRAVLJANJE DUGOM

Odjeljak A. Gornje granice javnog duga i jamstava

Članak 73.
(Gornja granica i mjere za stabilizaciju ukupnog javnog duga)

- (1) Javni dug Federacije može iznositi najviše 60% bruto domaćeg proizvoda Federacije (u daljnjem tekstu: BDP).
- (2) Ukoliko javni dug Federacije dostigne 50% BDP-a, Federalno ministarstvo financija u roku od 30 dana informira Vladu Federacije o dostizanju limita zaduženosti i predlaže mjere za optimizaciju upravljanja javnim dugom.
- (3) Vlada Federacije je u roku od 60 dana od dostavljanja prijedloga Federalnog ministarstva financija iz stavka (2) ovoga članka dužna utvrditi mjere za optimizaciju upravljanja javnim dugom.
- (4) Ukoliko javni dug Federacije dostigne 55% BDP-a, Federalno ministarstvo financija u roku od 30 dana informira Vladu Federacije, te predlaže dodatne mjere za optimizaciju upravljanja javnim dugom, uključujući i mjere iz stavka (5) ovoga članka.
- (5) Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva financija utvrđuje mjere za smanjenje tekućih rashoda u iznosu od najmanje 3% rashoda utvrđenih u proračunu Federacije za tekuću godinu prilagođenih razmjerno preostalom razdoblju tekuće godine. Vlada Federacije predlaže Parlamentu Federacije usvajanje utvrđenih mjera koje će se primjenjivati dok se udio javnog duga Federacije u BDP-u, izračunatog prema kriterijima navedenim u ovome članku, ne svede ispod 55%.
- (6) Osnovica ukupnih tekućih rashoda koja se uzima u obzir u kalkulaciji za smanjenje tekućih rashoda se umanjuje za:
 - a) rashode za mirovine;
 - b) izdatke za kamate;
 - c) rashode koji su pokriveni fondovima Europske unije ili drugim bespovratnim sredstvima različitih organizacija;
 - d) rashode za likvidaciju šteta uzrokovanih prirodnim katastrofama;
 - e) doprinose za članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim organizacijama prema međunarodnim ugovorima.
- (7) Odredba stavka (5) ovoga članka se ne primjenjuje:
 - a) u slučaju znatnog pogoršanja ekonomskog rasta tijekom 24 mjeseca počevši od prvog dana kalendarskog mjeseca nakon objave godišnjeg smanjenja realnog bruto domaćeg proizvoda u zadnjem kvartalu od najmanje 2,5% ili oko 6% u posljednje tri godine od strane nadležnog zavoda za statistiku;
 - b) u slučaju prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća, drugih nesreća definiranih Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ili izvanrednog stanja;
 - c) u slučaju objave izvanrednih mjera radi povećanja sposobnosti sigurnosnih snaga u slučaju pogoršanja sigurnosne situacije;

- d) u razdoblju od 24 mjeseca počevši od prvog dana kalendarskog mjeseca nakon što Federalno ministarstvo financija objavi ukupne potrebne troškove proračuna Federacije povezane sa saniranjem posljedica prirodnih nepogoda ili nesreća te troškova nastalih implementacijom međunarodnih ugovora i drugih međunarodnih obveza Federacije koji prelaze 3% BDP-a.
- (8) Ukoliko javni dug Federacije dostigne 58% BDP-a dodatno povećanje ukupnog javnog duga Federacije moguće je samo uz odobrenje Parlamenta Federacije.
- (9) Ukoliko je jamstvo Federacije, kantona, grada ili općine izdano u skladu s ovim Zakonom ili zakonom koji je bio na snazi u vrijeme izdavanja jamstva, zaduženje nastalo zbog plaćanja takvog jamstva nije predmet ograničenja zaduženja iz ovoga članka.

Članak 74.
(Gornja granica za izdavanje jamstava Federacije)

Ukupna nominalna vrijednost neotplaćenog zajamčenog duga Federacije, kantona, gradova i općina, isključujući neotplaćeni zajamčeni javni dug i neizravna jamstva kantona, gradova i općina, ne može biti veća od 15% BDP-a.

Članak 75.
(Gornja granica ukupnog duga i izdavanja jamstava kantona)

- (1) Ukupan dug kantona, uključujući i neotplaćeni zajamčeni dug koji nije uključen u ukupan dug kantona može iznositi najviše do iznosa prosječnih redovnih prihoda proračuna kantona ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.
- (2) Kanton se može zadužiti ili izdati jamstvo u okvirima ukupnih ograničenja iz stavka (1) ovoga članka ukoliko u vrijeme odobrenja zaduženja ili izdavanja jamstva iznos servisiranja duga i potencijalnog duga koji dospijeva u svakoj narednoj godini, uključujući i servisiranje za predloženo novo zaduženje ili izdavanje jamstva ne prelazi 15% prosječnih redovnih prihoda kantona ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.
- (3) U okviru ograničenja iz stavka (2) ovoga članka iznos servisiranja duga koji je alociran ili se alocira na proračun kantona može iznositi najviše do 10% prosječnih redovnih prihoda kantona ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.
- (4) Ukoliko je jamstvo izdano sukladno ovom Zakonu ili zakonu koji je bio na snazi u vrijeme izdavanja jamstva, zaduženje nastalo zbog plaćanja takvog jamstva nije predmet ograničenja zaduženja iz stavka (3) ovoga članka.
- (5) Ukoliko ukupan dug kantona i neotplaćeni zajamčeni dug iz stavka (1) ovoga članka dostigne visinu prosječnih redovnih prihoda proračuna kantona ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine, dodatno povećanje ukupnog duga kantona i izdavanje jamstava kantona moguće je samo uz odobrenje Parlamenta Federacije.

Članak 76.
(Gornja granica ukupnog duga i izdavanja jamstava grada ili općine)

- (1) Ukupan dug grada i općine, uključujući i neotplaćeni zajamčeni dug koji nije uključen u ukupan dug grada može iznositi najviše do dvostrukog iznosa prosječnih redovnih prihoda proračuna grada odnosno općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.
- (2) Grad i općina mogu se zadužiti ili izdati jamstvo u okvirima ukupnih ograničenja iz stavka (1) ovoga članka ukoliko u vrijeme odobrenja zaduženja ili izdavanja jamstva iznos servisiranja duga i potencijalnog duga koji dospijeva u svakoj narednoj godini, uključujući i servisiranje za predloženo novo zaduženje ili izdavanje jamstva ne prelazi 20% prosječnih redovnih prihoda grada odnosno općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.

- (3) U okviru ograničenja iz stavka (2) ovoga članka iznos servisiranja duga koji je alociran ili se alocira na proračun grada ili općine može iznositi najviše do 15% prosječnih redovnih prihoda grada, odnosno općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.
- (4) Ukoliko je jamstvo izdano sukladno ovom Zakonu ili zakonu koji je bio na snazi u vrijeme izdavanja jamstva, zaduženje nastalo zbog plaćanja takvog jamstva nije predmet ograničenja zaduženja iz stavka (3) ovoga članka.
- (5) Ukoliko ukupan dug grada ili općine i neotplaćeni zajamčeni dug iz stavka (1) ovoga članka dostigne visinu dvostrukih prosječnih redovnih prihoda proračuna grada odnosno općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine, dodatno povećanje javnog duga grada ili općine i izdavanje jamstava grada ili općine moguće je samo uz odobrenje Parlamenta Federacije.

Članak 77.
(Isključena ograničenja)

Odredbe čl. 73. st. (1) i (3) i 76. st. (1) i (3) ne odnose se na zaduživanje alocirano na kanton, grad i općinu:

- a) za investicije iz oblasti poboljšanja energetske efikasnosti,
- b) za predfinanciranje projekata koji se financiraju ili sufinanciraju iz sredstava Europske unije do iznosa ukupno prihvatljivog troška projekta pod uvjetom da se primljena sredstva Europske unije koriste za otplatu duga nastalog za predfinanciranje prihvatljivih troškova projekta.

Odjeljak B. Granice izloženosti Federacije, kantona, grada i općine

Članak 78.
(Granice izloženosti Federacije prema kantonu, gradu i općini)

- (1) Pojedinačna izloženost Federacije po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga prema kantonu ne može biti veća od 50% u odnosu na prosječne redovne pojedinačne prihode kantona ostvarene u posljednje tri fiskalne godine.
- (2) U okviru ograničenja iz stavka (1) ovoga članka izloženost Federacije u odnosu na servis neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga kantona koji dospijeva u svakoj narednoj godini može iznositi najviše do 10% prosječnih redovnih prihoda kantona ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.
- (3) Pojedinačna izloženost Federacije po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga prema gradu i općini ne može biti veća od prosječnih redovnih pojedinačnih prihoda grada i općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.
- (4) U okviru ograničenja iz stavka (3) ovoga članka izloženost Federacije u odnosu na servis neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga grada i općine koji dospijeva u svakoj narednoj godini može iznositi najviše do 10% prosječnih redovnih prihoda grada i općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.

Članak 79.
(Granice izloženosti Federacije prema jednom sektoru, pravnoj osobi ili grupi povezanih osoba)

- (1) Pojedinačna izloženost Federacije prema jednoj pravnoj osobi po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga ne može biti veća od 10% BDP-a.
- (2) Pojedinačna izloženost Federacije prema jednom sektoru po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga ne može biti veća od 20% BDP-a.

Članak 80.

(Granice izloženosti kantona, grada i općine prema jednoj pravnoj osobi)

- (1) Pojedinačna izloženost kantona po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga prema jednoj pravnoj osobi ne može biti veća od 30% u odnosu na prosječne redovne pojedinačne prihode kantona ostvarene u posljednje tri fiskalne godine.
- (2) Pojedinačna izloženost grada i općine po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga prema jednoj pravnoj osobi ne može biti veća od 30% u odnosu na dvostruke prosječne redovne pojedinačne prihode grada i općine ostvarene u posljednje tri fiskalne godine.

Odjeljak C. Upravljanje dugom

Članak 81.

(Nadležnost za upravljanje dugom)

- (1) Federalno ministarstvo financija upravlja dugom Federacije, nadzire dug i daje suglasnost za nova zaduženja kantona, gradova i općina, federalnih izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća iz nadležnosti Federacije koja su posljednje dvije godine uzastopno iskazala negativan financijski rezultat, te nadzire dug i zaduživanje ostalih javnih poduzeća iz nadležnosti Federacije.
- (2) Ministarstvo financija kantona upravlja dugom kantona, nadzire dug i daje suglasnost za nova zaduženja izvanproračunskih korisnika kantona i javnih poduzeća iz nadležnosti kantona koja su posljednje dvije godine uzastopno iskazala negativan financijski rezultat, te nadzire zaduživanje ostalih javnih poduzeća iz nadležnosti kantona.
- (3) Služba za financije grada upravlja dugom grada, nadzire dug i nova zaduženja izvanproračunskih korisnika grada i javnih poduzeća iz nadležnosti grada. Gradonačelnik daje suglasnost za nova zaduženja izvanproračunskih korisnika grada i javnih poduzeća iz nadležnosti grada koja su posljednje dvije godine uzastopno iskazala negativan financijski rezultat.
- (4) Odredbe stavka (3) ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju općine.

Članak 82.

(Ciljevi upravljanja dugom)

Ciljevi upravljanja dugom su pravovremeno osiguranje financijskih sredstava za financiranje vladinih potreba uz prihvatljive troškove i rizike u srednjem i dugom roku, te razvoj i promocija domaćeg tržišta duga.

Članak 83.

(Strategija upravljanja dugom)

- (1) Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva financija usvaja strategiju upravljanja dugom.
- (2) Strategija upravljanja dugom je trogodišnji dokument koji se dostavlja Vladi Federacije na usvajanje zajedno s Prijedlogom Programa javnih investicija Federacije.
- (3) Izrada strategije upravljanja dugom zasniva se na ciljevima upravljanja dugom iz članka 82. Zakona, a uzima u obzir sljedeće faktore:
 - a) troškove i rizike postojećeg portfelja duga,
 - b) makroekonomske okvire,
 - c) projekcije servisiranja duga u narednom razdoblju,
 - d) očekivane potrebe za zaduživanjem,
 - e) tržišne uvjete zaduživanja,
 - f) druge faktore koji mogu biti relevantni za izradu strategije.

- (4) Strategija upravljanja dugom sadrži smjernice upravljanja dugom i razinu prihvatljivosti rizika portfelja duga, planiranja zaduženja i izdavanje jamstva, te druge aktivnosti koje se odnose na razvoj i promociju domaćeg tržišta duga.
- (5) Nakon usvajanja, strategiju upravljanja dugom Federalno ministarstvo financija dužno je objaviti na svojoj internetskoj stranici najkasnije 5 dana nakon usvajanja od strane Vlade Federacije.
- (6) Sve operacije zaduživanja i upravljanja dugom zasnivaju se na usvojenoj strategiji upravljanja dugom.

Članak 84.
(Godišnji plan zaduživanja)

- (1) Vlada Federacije na prijedlog Federalnog ministarstva financija usvaja godišnji plan zaduživanja u roku od 60 dana od dana usvajanja proračuna za odnosnu fiskalnu godinu.
- (2) Izrada godišnjeg plana zaduživanja zasniva se na usvojenoj strategiji upravljanja dugom, usvojenom proračunu i prognozama novčanih tokova, a uključivat će:
 - a) Planirane operacije zaduživanja tijekom godine,
 - b) Instrumente zaduživanja,
 - c) Ostale relevantne informacije.
- (3) Godišnji plan zaduživanja se revidira i usklađuje po potrebi.
- (4) Godišnji plan zaduživanja objavljuje se na internetskoj stranici Federalnog ministarstva financija, najkasnije u roku od 5 dana nakon usvajanja.

Članak 85.
(Godišnje izvješće o upravljanju dugom)

- (1) Federalno ministarstvo financija priprema godišnje izvješće o upravljanju dugom Federacije kojim se prezentiraju rezultati i aktivnosti upravljanja dugom, jamstva i aktivnosti pozajmljivanja, i drugi financijski aranžmani koji su zaključeni tijekom protekle fiskalne godine.
- (2) Izvješće iz stavka (1) ovoga članka sadrži sljedeće:
 - a) Informacije o provedbi strategije upravljanja dugom i obrazloženja,
 - b) Informacije o otplati duga, plaćenim kamatama i drugim povezanim troškovima,
 - c) Informacije o svim nedospjelim kreditnim obvezama,
 - d) Listu svih nedospjelih vrijednosnih papira,
 - e) Informacije o izdanim jamstvima, uključujući iznose i korisnike ovih jamstava, informacije o dužnicima i procjenu fiskalnog rizika po izdanim jamstvima,
 - f) Informacije o svim odobrenim kreditima i operacijama pozajmljivanja, uključujući informacije o dužnicima, neotplaćenim obvezama i procjeni kreditnog rizika po ovim kreditima.
- (3) Izvješće iz stavka (1) ovoga članka Federalno ministarstvo financija dostavlja Vladi Federacije zajedno s izvješćem o izvršenju proračuna za proteklu fiskalnu godinu.
- (4) Nakon razmatranja, izvješće iz stavka (1) ovoga članka Vlada Federacije dostavlja Parlamentu Federacije, a Federalno ministarstvo financija dužno je isti objaviti na svojoj internetskoj stranici najkasnije 5 dana nakon razmatranja od strane Vlade.

Članak 86.
(Savjetodavna komisija za dug)

- (1) Vlada Federacije, na prijedlog Federalnog ministarstva financija, rješenjem imenuje Savjetodavnu komisiju za dug (u daljnjem tekstu: Komisija).
- (2) Komisiju čine predsjednik i 6 članova koji se imenuju na razdoblje od 4 godine.
- (3) Predsjednik i članovi Komisije biraju se iz reda sljedećih institucija:
 - a) Federalno ministarstvo financija,
 - b) kantonalna ministarstva financija,
 - c) gradovi i općine,
 - d) ekonomski fakulteti.
- (4) Rješenjem o imenovanju Komisije iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se zadaci i nadležnosti Komisije i druga pitanja od značaja za rad Komisije.
- (5) Komisija jednom godišnje podnosi izvješće o radu Vladi Federacije BiH, a kvartalno Federalnom ministarstvu financija.
- (6) Poslovníkom o radu Komisije koji donosi federalni ministar financija detaljnije se uređuju prava i obveze članova Komisije, način rada i odlučivanja, te druga pitanja od značaja za njen rad.
- (7) Federalno ministarstvo financija pruža stručnu i administrativno-tehničku podršku Komisiji.

**Članak 87.
(Vanjska revizija)**

- (1) Federalno ministarstvo financija je dužno najmanje jednom u pet godina angažirati vanjskog revizora s ciljem provjere djelotvornosti i efikasnosti operacija upravljanja dugom i djelotvornosti sustava unutarnje kontrole.
- (2) Pravna osoba koja bude angažirana kao vanjski revizor mora posjedovati adekvatna stručna znanja i iskustvo na poslovima vanjske evaluacije, vanjske i unutarnje revizije.

POGLAVLJE VII. NADZOR

**Članak 88.
(Nadzor)**

- (1) Nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona obavljaju Federalno ministarstvo financija i ministarstva financija kantona, u okvirima nadležnosti utvrđenih ovim Zakonom.
- (2) Poslove nadzora iz stavka (1) ovoga članka obavljaju proračunski inspektori Federalnog ministarstva financija i ministarstava financija kantona, svatko u okviru svoje nadležnosti.

POGLAVLJE VIII. KAZNE NE ODREDBE

**Članak 89.
(Prekršaji)**

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj izvanproračunski korisnik, javno poduzeće koje je u posljednje dvije godine zaredom ostvarilo negativan finansijski rezultat i pravna osoba koja ima neotplaćen dug za koji je izdano jamstvo Federacije, kantona, grada i općine ako zaključi ugovor o kreditu, zajmu i finansijskom leasingu bez prethodne pisane suglasnosti Federalnog ministarstva financija, ministarstva financija kantona i gradskog odnosno općinskog vijeća iz članka 15., 16. i 17. Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba izvanproračunskog korisnika, javnog poduzeća i pravne osobe iz stavka (1) ovoga članka.

- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj javno poduzeće ako ne izvrši plaćanje svog pripadajućeg dijela vanjskog duga iz članka 29. Zakona.
- (4) Za prekršaj iz stavka (3) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba javnog poduzeća.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj izvanproračunski korisnik, javno poduzeće, banka, mikrokreditno društvo i gospodarsko društvo u čije ime se zadužila Federacija, kanton, grad i općina ako ne postupi u skladu s člankom 31. st. (2), (3) i (4) Zakona.
- (6) Za prekršaj iz stavka (5) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba izvanproračunskog korisnika, javnog poduzeća, banke, mikrokreditnog društva i gospodarskog društva.
- (7) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj izvanproračunski korisnik, javno poduzeće, banka i gospodarsko društvo ako ne izvrši obvezu iz članka 55. stavka (4) Zakona.
- (8) Za prekršaj iz stavka (7) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba izvanproračunskog korisnika, javnog poduzeća, banke i gospodarskog društva.
- (9) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj izvanproračunski korisnik ako podatke o svom dugu ne dostavi nadležnom organu u skladu s propisom iz članka 66. Zakona.
- (10) Za prekršaj iz stavka (9) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba izvanproračunskog korisnika.
- (11) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj javna zdravstvena ustanova ako podatke o svom dugu ne dostavi nadležnom organu u skladu s člankom 67. Zakona.
- (12) Za prekršaj iz stavka (11) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba javne zdravstvene ustanove.
- (13) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj javno poduzeće ako podatke o svom dugu ne dostavi nadležnom ministarstvu financija u skladu s propisom iz članka 70. Zakona.
- (14) Za prekršaj iz stavka (13) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM kaznit će se i odgovorna osoba javnog poduzeća.
- (15) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj federalni ministar financija, ministar financija kantona, gradonačelnik odnosno načelnik ako obveze koje čine unutarnji i vanjski dug ne otplaćuju u skladu s člankom 5. Zakona.

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 90.

(Rokovi za donošenje provedbenih propisa)

- (1) Nadležni organi će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise iz čl. 15. stavak (5), 16. stavak (4), 17. stavak (4), 27. stavak (3), 44. stavak (1), 45. stavak (3), 46. stavak (1), 49., 51. stavak (1), 56. stavak (3), 59. stavak (5), 70., 72. i 86. stavak (1).
- (2) Federalno ministarstvo financija će liste subjekata iz čl. 15., 16. i 17. Zakona objaviti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

- (3) Započeti postupci zaduživanja i izdavanja jamstava koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavit će se u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 91.
(Rokovi za usklađivanje propisa)

- (1) U roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladit će se s odredbama ovoga Zakona drugi propisi koji na drugačiji način uređuju pitanja koja su predmet ovoga Zakona.
- (2) Izvanproračunski fond, izvanproračunski korisnik, javna zdravstvena ustanova i javno poduzeće uskladit će svoje interne akte s odredbama ovoga Zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 92.
(Tretman konačne alokacije vanjskog duga)

- (1) Konačna alokacija vanjskog državnog duga koja je nastala prije stupanja na snagu Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 52/05), Zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 86/07, 24/09, 44/10 i 30/16) i ovoga Zakona važeća je i obvezujuća.
- (2) Konačna alokacija vanjskog duga Federacije, kantona, općine, grada i javnog poduzeća nastala prije stupanja na snagu ovoga Zakona važeća je i obvezujuća.

Članak 93.
(Prestanak važenja drugih propisa)

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 86/07, 24/09, 44/10 i 30/16).

Članak 94.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH”.

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA
ZAKONA O DUGU, ZADUŽIVANJU I JAMSTVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) sadržan je u odredbama članka III. 1. točka c), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj ovlasti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o financijama i financijskim institucijama Federacije BiH i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je ovlašten za donošenje zakona o obavljanju funkcija federalne vlasti.

Vlada Federacije BiH je na svojoj 122. sjednici, održanoj 10. 10. 2017. godine utvrdila Nacrt zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima.

Dom naroda Parlamenta Federacije BiH na svojoj 18. izvanrednoj sjednici održanoj 19. 04. 2018. godine usvojio je Nacrt zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH na svojoj 5. redovnoj sjednici održanoj 24. 09. 2019. godine usvojio je Nacrt zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U skladu sa zaključkom Doma naroda Parlamenta Federacije BiH broj: 02-02-1084 od 19. 04. 2018. godine, Federalno ministarstvo financija je 20. 08. 2018. godine otvorilo i provelo javnu raspravu za Nacrt zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Tijekom provedbe javne rasprave održane su pismene i usmene konzultacije nakon kojih je sačinjeno izvješće o javnoj raspravi koji sadrži institucije i njihove komentare, te obrazloženje Federalnog ministarstva o prihvatanju ili neprihvatanju sugestija odnosno komentara.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

II.1. Identifikacija i definicija problema

Razlozi za donošenje Zakona očituju su potrebi Federacije Bosne i Hercegovine da provede planirane ekonomske politike i reforme, kako u pogledu usklađivanja novih fiskalnih pravila za dug, zaduživanje i jamstva s fiskalnim pravilima Europske unije, tako i u pogledu obuhvata mjerenja javnog duga će biti usklađen sa statističkom metodologijom Europske unije. Provođenje ekonomskih politika podrazumijeva postizanje tri osnovna cilja, od kojih je jedan osiguranje kontinuiranog održavanja javnog duga u odnosu na BDP u okviru kriterija iz Maastrichta.

U namjeri dostizanja navedenog cilja Federalno ministarstvo financija – Federalno ministarstvo finansija (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo financija), uz podršku Svjetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda, poduzima aktivnosti na unapređenju upravljanja dugom. Stoga je, na zahtjev Federalnog ministarstva financija, odjel Svjetske banke koji se bavi procjenom performansi za upravljanje dugom, primjenom DeMPA¹ instrumenata, u ožujku 2013. godine proveo procjenu učinka upravljanja dugom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Cilj ocjene je bio da se, analizom elemenata od iznimnog značaja za postizanje zdrave prakse upravljanja dugom, izmjeri učinak upravljanja dugom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Na temelju indikatora učinka za svaku od ocijenjene 33 dimenzije aktivnosti na upravljanju dugom na razini Federacije BiH, koji propisuju minimalnu razinu koja treba biti dosegnuta u svim uvjetima, sačinjene su ocjene, odnosno dodijeljen je odgovarajući skor. Metodologija za određivanje skora predviđa ocjenjivanje svake dimenzije i dodjelu skora² A, B ili C, u zavisnosti od navedenih kriterija.

¹ DeMPA je metodologija za ocjenjivanje učinka upravljanja javnim dugom pomoću sveobuhvatnog skupa indikatora koji pokrivaju cijeli spektar funkcija vlade vezanih za upravljanje dugom

² Skor A odražava zdrave prakse za tu konkretnu dimenziju indikatora. Skor B se nalazi između minimalnih zahtjeva i zdrave prakse za taj aspekt. Minimalni zahtjev predstavlja neophodan uvjet za djelotvoran učinak u okviru konkretne dimenzije koja se mjeri. Skor D, koji ukazuje na to da minimalni zahtjev nije ispunjen i predstavlja signal ozbiljnog nedostatka u učinku, koji u normalnim uvjetima zahtijeva provođenje prioritarnih korektivnih mjera odnosno ukazuje na područje koje se smatra prioritarnim za reformu ili izgradnju kapaciteta

Na temelju izvršene procjene, zasnovan na nalazima ocjene, sačinjen je izvještaj, prema kome su identificirane aktivnosti koje zahtijevaju provođenje korektivnih mjera, te je predložen Reformski plan kojim su utvrđene aktivnosti, indikativni rokovi i očekivani rezultati za svaku od aktivnosti, a sve s ciljem unapređenja upravljanja javnim dugom.

II.2. Ciljevi koji se namjeravaju postići donošenjem Zakona

Sukladno navedenim Reformskim planom za upravljanje dugom i aktivnostima definiranim tim planom koje provodi Federalno ministarstvo financija, te s Pismom namjere, kojim se Vlada Federacije Bosne i Hercegovine također obvezala da će u parlamentarnu proceduru uputiti tekst novog Zakona, pristupilo se donošenju novog Zakona, a s ciljem uvođenja novih fiskalnih pravila i jačanja kontrole nad zaduživanjem nižih razina vlasti u skladu s principima dobre prakse.

II.3. Materija koja se namjerava obuhvatiti Zakonom:

Kako bi se stvorili preduvjeti za upravljanje javnim dugom i dostigli minimalni zahtjevi koji odražavaju principe dobre prakse, ovim Zakonom se stvaraju pretpostavke za jaču kontrolu nad zaduživanjem, kako Federacije tako i nižih razina vlasti:

- Utvrđuju se ciljevi zaduživanja i propisuje obveza da Vlada Federacije BiH donosi Strategiju upravljanja dugom koja je zasnovana na ciljevima utvrđenim Zakonom.
 - Donošenje strategije vremenski je usklađeno s usvajanjem Programa javnih investicija, Federacije BiH i sve operacije zaduživanja zasnivaju se na usvojenoj Strategiji.
- Propisuje se obveza Vlade Federacije da usvaja Godišnji plan zaduživanja.
 - U roku od 30 dana od dana usvajanja proračuna za narednu godinu.
 - Zasniva se na usvojenoj strategiji upravljanja dugom, usvojenom proračunu i prognozama novčanih tokova.
 - Objavljuje se na internetskoj stranici Federalnog ministarstva financija.
- Unapređuju se procesi upravljanja rizicima, revidiraju se postojeći limiti zaduženosti i izloženosti na razini Federacije, kantona, gradova i općina i utvrđuju nove gornje granice javnog duga i jamstava.
 - Utvrđuju se novi limiti servisiranja duga kantona, gradova i općina u odnosu na redovne prihode.
 - Utvrđuju se granice izloženosti i to: Federacije prema kantonu, gradu i općini, Federacije prema jednom sektoru, pravnoj osobi ili grupi povezanih osoba, te granice izloženosti kantona, grada i općine prema jednoj pravnoj osobi.
 - Zakonom se propisuju institucije i pravne osobe koje ne mogu stvoriti unutarnje zaduženje bez prethodnog odobrenja Federalnog ministarstva financija, kantonalnog ministarstva financija, odnosno gradonačelnika ili načelnika općine.
 - Utvrđuju se pragovi zaduženosti u odnosu na GDP nakon kojih se, u propisanim rokovima, donose odgovarajuće korektivne mjere u cilju stabiliziranja i ograničavanja rasta javnog duga. Također se propisuje obveza smanjenja tekućih rashoda u slučaju da opći dug Federacije dosegne 55% GDP.
 - Uvodi se godišnje ograničenje novog zaduživanja Federacije, kantona, grada, općine, izvanproračunskog korisnika, a javnim zdravstvenim ustanovama se izričito zabranjuje novo zaduživanje.
- Uređuje se procedura u procesima zaduživanja.
 - Definiiraju se procedure za zaduživanje i jasnije utvrđuju odgovornosti.
 - Uvodi se prethodna suglasnost za zaduživanje koju daju Federalno ministarstvo financija, kantonalna ministarstva financija, gradonačelnik, odnosno načelnik (Prethodna suglasnost Federalnog ministarstva financija izdaje se za zaduživanje kantona, gradova i općina, federalnih izvanproračunskih korisnika, federalnih javnih poduzeća koja su u posljednje dvije godine zaredom ostvarila negativan financijski rezultat i pravnih osoba koje imaju neotplaćen dug za koji je izdano jamstvo Federacije).
 - Daje se ovlaštenje Federalnom ministarstvu financija, ministarstvu financija kantona, gradonačelniku, odnosno načelniku da propisom uredi postupak za izdavanje prethodne suglasnosti.
 - Uvodi se obveza objavljivanja liste izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća.

- Posebno se uređuje postupak izravnog vanjskog zaduživanja.
- Uređuje se procedura za odobravanje i izdavanje jamstava uključujući ocjenu kreditnog rizika sa smjernicama na koji način ocjenu provesti.
 - Uvodi se administrativna naknada za podnošenje zahtjeva za izdavanje jamstva.
 - Podnošenje zahtjeva za jamstvo se obavlja na propisanom obrascu.
 - Propisuje se obveza procjene rizika tražitelja jamstva: daje se ovlaštenje Federalnom ministarstvu financija da propiše kriterije, metodologiju i proceduru u postupku donošenja odluke o izdavanju jamstva, te proceduru koja se odnosi na alociranje poslovnih procesa u vezi s procjenom rizika.
 - Stvaraju se pretpostavke za angažman profesionalnog vanjskog savjetnika u postupku utvrđivanja rizika.
- Propisuje se obveza uspostave Garancijskog fonda na razini Federacije, kantona, grada i općine.
 - Garancijski fond se uspostavlja kao podračun u okviru Jedinog računa Riznice Federacije i namijenjen je isključivo za plaćanje po aktiviranim jamstvima.
 - Propisuje se obveza planiranja financiranja i održavanja Garancijskog fonda (uplatama administrativnih pristojbi, provizija i premija rizika, namjenskih novčanih depozita, prihoda od investiranja na otvorenom tržištu, sredstava iz proračuna Federacije, sredstava proisteklih iz naplaćenih potraživanja po osnovi aktiviranih jamstava).
 - Daje se ovlaštenje Vladi da donese propis kojim se utvrđuje uspostavljanje, način financiranja i upravljanja Garancijskim fondom.
 - Daje se ovlaštenje Vladi da propiše iznos i način naplate administrativne pristojbe, način obračuna i naplate provizije i premije rizika, dinamiku punjenja Garancijskog fonda, te minimalnu razinu pokrivenosti zajamčenog, a neotplaćenog duga.
 - Utvrđuje se obveza naplate potraživanja nakon izvršenog plaćanja na temelju izdanih jamstava, te mjere koje se mogu koristiti u tom postupku.
- Uređuje se raspolaganje kreditnim sredstvima.
 - Ovlašćuje se Federalno ministarstvo financija da otvori namjenske projektne račune za deponiranje kreditnih sredstava odobrenih Federaciji, a način i postupak korištenja sredstava, u svrhu za koju su odobrena, propisuje Vlada Federacije.
- Utvrđuje se obveza planiranja sredstava za servisiranje duga i mjere u slučaju kašnjenja servisiranja.
 - Obavezno je planiranje u proračunu Federacije, kantona, grada i općine sredstava potrebnih za servisiranje duga prema dinamici dospjeća.
 - Precizirani su postupci i dodatne mjere u slučaju kašnjenja u servisiranju neizravnog duga, te rezervne mjere u slučaju kašnjenja servisiranja duga kantona, grada i općine prema drugim vjerovnicima.
- Utvrđuje se obveza Federacije, kantona, grada i općine da uspostave i vode evidenciju o dugu i jamstvima iz svoje nadležnosti.
 - Federalno ministarstvo financija uspostavlja i vodi evidenciju o javnom dugu Federacije i jamstvima koje je izdala Federacija, o dugu javnih poduzeća iz nadležnosti Federacije, o javnom dugu i jamstvima kantona, gradova i općina.
 - Utvrđuje se jedinstven sadržaj evidencija, način vođenja, postupak dostavljanja i evidentiranja u skladu s propisom koji donosi federalni ministar financija.
 - Propisuju se obveznici dostavljanja podataka o dugu i jamstvima i obveznici izvješćivanja
 - Propisuje se obveza evidentiranja duga i izvješćivanja za dug i jamstva za sve domaće i vanjske subjekte čiji dugovi u skladu s metodologijom Europske unije ulaze u obuhvat javnog duga.
- Utvrđuje se obveza kontinuiranog izvješćivanja o dugu i o aktivnostima upravljanja dugom u cilju povećanja transparentnosti i bolje informiranosti javnosti o svim dužničkim transakcijama i izdavanju jamstava.
 - Propisuje se obveza Federacije, kantona, grada i općine da sačinjavaju i objavljuju kvartalna izvješća o dugu i godišnja izvješća o upravljanju dugom.
 - Propisuje se obveza objavljivanja izvješća na internetskoj stranici.

- Federalni ministar financija će donijeti propis kojim se utvrđuje minimalan sadržaj, način i rokovi dostavljanja izvješća i objavljivanja informacija o dugu i jamstvima javnog sektora s ciljem postizanja kvalitete i pravovremenosti objavljivanja statističkih i drugih podataka.
- Propisuje se obveza provođenja vanjske revizije u pogledu djelotvornosti i efikasnosti operacija upravljanja dugom (nepostojanje vanjske revizije učinka operacija upravljanja dugom signal je ozbiljnog nedostatka u učinku i ukazuje na područje koje se smatra prioritarnim za reformu ili izgradnju kapaciteta upravljanja dugom).
 - Utvrđuje se obveza Federalnom ministarstvu financija da najmanje jednom u pet godina angažira vanjskog revizora s ciljem provjere djelotvornosti i efikasnosti operacija upravljanja dugom i djelotvornosti sustava unutarnje kontrole.

II.4. Sudjelovanje javnosti u izradi Zakona

U postupku izrade zakona sudjelovali su i međunarodni konzultanti angažirani kroz misiju tehničke pomoći u okviru projekta „Pravna i operativna pomoć za poboljšanje u pravnom i regulatornom okviru za upravljanje dugom i javnim investicijama u Federaciji Bosne i Hercegovine“. Prilikom formuliranja odredbi predloženog zakona korištena je domaća regulativa i najbolje prakse usporedivih zemalja Europske unije i drugih odabranih zemalja.

U cilju aktivnog sudjelovanja u pripremi zakona, radna verzija istog dostavljena je svim relevantnim institucijama u Bosni i Hercegovini (Ministarstvo financija i trezora, Centralna banka BiH, Udruga banaka BiH, federalna ministarstva, kantoni, gradovi, općine, Ured za reviziju institucija FBiH, vanproračunski fondovi, javna poduzeća) kao i međunarodnim financijskim institucijama (Svjetska banka, MMF, EBRD) na očitovanje. Federalno ministarstvo financija je dostavljene komentare, prijedloge i sugestije razmotrilo, prihvaćene su postale sastavni dio teksta Zakona, a neki od prihvatljivih prijedloga će biti ugrađeni u podzakonske akte.

III. USKLAĐENOST S EUROPSKIM DIREKTIVAMA

Nacrt Zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine usklađen je sa europskim zakonodavstvom i to:

- Direktiva Vijeća 2011/85/EU od 08. studenog 2011. godine o zahtjevima za proračunske okvire država članica (posljednja prečišćena verzija od 30.04.2024. godine).

IV. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Zakon je podijeljen u devet poglavlja:

Poglavlje I. (Opće odredbe) utvrđuje predmet zakona i definira pojmove.

Člankom 1. utvrđuje se predmet zakona i to: uvjeti, način i postupak zaduživanja, izdavanje jamstava, osiguranje sredstava za servisiranje duga, vođenje evidencija i izvješćivanje o dugu i jamstvima, a odnosi se kako na Federaciju BiH, tako i na kantone, gradove, općine. Djelomično se preuzima Direktiva Vijeća u vezi sa zahtjevom za proračunske okvire država članica EU.

Člankom 2. definiraju se pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu.

Poglavlje II. (Dug i zaduživanje) definira status, kategorije i instrumente osiguranja, način zaduživanja, ovlaštenja u postupku zaduživanja, godišnja ograničenja novog zaduživanja, obvezu pribavljanja prethodnog odobrenja za zaduživanje i izdavanje jamstava, svrhu i postupak novog kako unutarnjeg, tako i vanjskog zaduživanja, te raspolaganje kreditnim sredstvima i njihovo investiranje.

Članak 3. utvrđuje dug kao apsolutnu i bezuvjetnu obvezu Federacije, kantona, grada, općine, izvanproračunskog korisnika, javnog poduzeća, a u skladu s uvjetima iz ugovora.

Člankom 4. bliže se određuje državni dug.

Članak 5. propisuje da sve obveze iz osnove unutarnjeg i vanjskog duga imaju isti status, a otplata glavnice, kamate, naknada i ostalih obveza na taj dug su prioritarna obveza Federacije, kantona, gradova i općina.

Članak 6. utvrđuje instrumente kojima se može dodatno osigurati dug Federacije, odnosno dug kantona, grada i općine, te da se ovlaštenje za davanje instrumenata osiguranja utvrđuje odlukom o zaduženju, koja se donosi za svako zaduženje.

Člankom 7. se propisuje ništavost duga i instrumenta osiguranja u slučaju da zaduženje ili izdavanje instrumenta osiguranja, nastalo nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, nije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Člancima 8. do 14. (Odjeljak B.) uređuje se način zaduživanja, ovlaštenja za provođenje procedura za zaduživanje, izdavanje vrijednosnih papira i jamstava, te godišnja ograničenja novog zaduživanja za Federaciju, gradove, općine, izvanproračunske korisnike i javna poduzeća.

Federacija, kanton, grad, općina, izvanproračunski korisnik i javno poduzeće mogu se zaduživati kratkoročno i dugoročno, uzimanjem kredita, zajmova, financijskog leasinga i izdavanjem vrijednosnih papira u zemlji i inozemstvu, u domaćoj i stranoj valuti.

S obzirom da je ovim Zakonom propisano da se kratkoročni dug nastao radi financiranja proračunskog deficita proizašlog iz gotovinskog tijeka mora otplatiti u fiskalnoj godini u kojoj je zaduženje i nastalo, kao i da u bilo kojem vremenskom razdoblju tijekom te fiskalne godine ne smije preći 15% redovnih prihoda proračuna ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini, potrebno je odredbu članka 69. važećeg Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 102/13; 9/14; 13/14; 8/15; 9/15; 102/15, 104/16, 25a/22 i 17/25) usuglasiti s ovim Zakonom.

Godišnji iznosi i svrha novog zaduženja izvanproračunskog korisnika određuje se financijskim planom izvanproračunskog korisnika, a ukupna visina zaduženja iskazana u financijskim planovima svih izvanproračunskih korisnika u Zakonu o izvršenju proračuna.

Člankom 14. propisana su ograničenja za zaduživanje izvanproračunskog fonda i javne zdravstvene ustanove.

Članci 15. do 17. (Odjeljak C.) odnose se na prethodnu suglasnost za zaduživanje i izdavanje jamstva.

Članak 15. propisuje tko i u kojim slučajevima se ne može zadužiti ili izdati jamstvo bez prethodne suglasnosti Federalnog ministarstva financija, propisuje obvezu utvrđivanja i objavljivanja lista federalnih izvanproračunskih korisnika, federalnih javnih poduzeća koja su u posljednje dvije godine zaredom ostvarile negativan financijski rezultat, te pravnih osoba koje imaju neotplaćen dug za koji je izdano jamstvo Federacije. Ovim člankom se utvrđuje obveza Federalnog ministarstva financija da donese propise kojima će se bliže urediti postupak za izdavanje prethodne suglasnosti.

Članci 16. i 17. propisuju tko i u kojim slučajevima se ne može zadužiti bez prethodne suglasnosti ministarstva financija kantona, gradskog odnosno općinskog vijeća, te obveza objavljivanja i ažuriranja liste javnih poduzeća koja su u posljednje dvije godine zaredom ostvarila negativan financijski rezultat, te pravnih osoba na razini Federacije, kantona, grada, odnosno općine koja imaju neotplaćen dug za koji je izdano jamstvo. Ovim člancima je propisana i obveza donošenja propisa kojima se uređuje postupak za izdavanje prethodne suglasnosti ministarstva financija kantona, gradskog odnosno općinskog vijeća, obrazac i potrebna dokumentacija.

Člancima 18. do 22. (Odjeljak D.) reguliraju se svrha i postupak unutarnjeg zaduživanja.

Federaciji, kantonu, gradu i općini dopušteno je unutarnje zaduživanje (**članak 18.**) za financiranje proračunskog deficita i proračunskog deficita proizašlog iz gotovinskog toka, razvojnih projekata i kapitalnih investicija odobrenih programom javnih investicija, kao i posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog ili zastupničkog tijela, za financiranje uspostavljanja i održavanja rezervi likvidnosti, za servisiranje duga, uključujući i povezane troškove, plaćanje aktiviranih jamstava, za prijevremenu otplatu duga ili otkup izdanih dužničkih vrijednosnih papira, te za restrukturiranje nedospjelog duga.

Postupak unutarnjeg zaduživanja Federacije, kantona, gradova i općina propisuje **članak 19.**

Člankom 20. utvrđuje se postupak unutarnjeg zaduživanja Federacije u vidu vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine.

Članak 21. propisuje da se postupak unutarnjeg zaduživanja Federacije, kantona, gradova i općina emisijom vrijednosnih papira provodi u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira u Federaciji, kako i s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 22. propisuje da se postupak unutarnjeg zaduživanja izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća provodi u skladu s propisima koji uređuju njihovo poslovanje samo u svrhe iz članka 18. i provođenjem postupka zaduživanja iz članka 22.

Člancima 23. do 26. (Odjeljak E.) uređuje se svrha i postupak vanjskog zaduživanja. Vanjsko zaduživanje Federacije, kantona, grada i općine je moguće za financiranje proračunskog deficita, razvojnih projekata i kapitalnih investicija odobrenih programom javnih investicija, kao i posebnih programa odobrenih od strane nadležnog zakonodavnog ili zastupničkog tijela, za financiranje uspostavljanja i održavanja rezervi likvidnosti, za servisiranja duga, uključujući i povezane troškove, plaćanje aktiviranih jamstava, za prijevremenu otplatu duga ili otkup izdanih dužničkih vrijednosnih papira, te za restrukturiranje nedospjelog duga Federacije, dok je vanjsko zaduživanje izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća dopušteno samo u svrhe dopuštene propisima koji uređuju njihovo poslovanje.

Člankom 23. definira se svrha vanjskog zaduživanja.

Provedba i postupak vanjskog zaduživanja Federacije, kantona, gradova, općina, izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća uređuju se **člancima 24., 25. i 26.**

Člankom 27. Federalno ministarstvo financija je ovlašteno da, u skladu s ugovorom o kreditu i propisima Bosne i Hercegovine, otvori namjenske projektne račune za deponiranje kreditnih sredstava odobrenih Federaciji, a način i postupak korištenja sredstava će propisati Vlada Federacije. Odobrena kreditna sredstva se mogu koristiti u svrhu za koju su odobrena, a kreditnim sredstvima u slučaju izravnog vanjskog duga kantona, grada, općine, izvanproračunskog korisnika i javnog poduzeća, raspolaže se na način i pod uvjetima utvrđenim ugovorom o kreditu.

Federalno ministarstvo financija je ovlašteno da sredstva odobrenih kredita u razdoblju do njihovog ulaganja u namjene za koje je odobren kredit investira u svrhe propisane zakonom koji uređuje investiranje javnih sredstava, a na taj način ostvarene kamate predstavljaju prihod proračuna Federacije (**članak 28.**).

Poglavlje III. (Servisiranje duga) odnosi se na obvezu planiranja sredstava za servisiranje duga, mjere u slučaju kašnjenja servisiranja duga i suradnju s Centralnom bankom BiH.

Člankom 29. propisana je alokacija vanjskog državnog duga, a **člankom 30.** utvrđena je obveza Federacije, kantona, gradova i općina da u svojim proračunima planiraju sredstava za servisiranje duga u skladu s dinamikom dospeljeća obveza. Obveza servisiranja duga predstavlja prioritarnu obvezu Federacije, kantona, grada i općine u odnosu na sve druge rashode i izdatke.

Člankom 31. propisane su mjere koje se poduzimaju u slučaju da krajnji dužnik u čije ime se Federacija zadužila kasni s izmirenjem svojih obveza, odnosno dospelog iznosa po osnovi nelizravnog duga Federacije. Te mjere uključuju:

- obvezu dužnika da o nemogućnosti plaćanja svoje obveze ili mogućem kašnjenju u propisanom roku obavijesti Federalno ministarstvo financija, te da za isto navede obrazloženje i rok u kome će obveza biti izmirena,
- mogućnost da Federalno ministarstvo financija, na zahtjev dužnika, u slučaju iznimnog pogoršanja financijskog stanja dužnika, odobri reprogram dospeljelih obveza ili glavnica kredita koje dospeljevaju u naredne dvije godine, s tim da rok otplate reprogramiranih obveza ne može biti duži od sedam godina, a razdoblje odgode dvije godine. Ovim člankom se utvrđuje obveza

plaćanja kamate na reprogramirane kreditne obveze po stopi koja je jednaka kamatnoj stopi ostvarenoj na posljednjoj aukciji obveznica Federacije čija je ročnost ekvivalentna roku otplate reprogramiranih obveza,

- obvezu dužnika da u slučaju kašnjenja ili neobavještanja Federalnog ministarstva financija ili neizmirenja svoje ugovorne obveze na dan dospijeća obračuna i plati zakonsku zateznu kamatu na zakašnjeni iznos od dana dospijeća do dana stvarnog plaćanja, bez potrebe obavještenja od strane Federalnog ministarstva financija o takvoj obvezi.

Člankom 32. utvrđene su dodatne mjere u slučaju da kanton, grad ili općina kasne duže od 60 dana u izmirenju obveza po osnovi neizravnog duga Federacije (privremena obustava transfera iz proračuna Federacije, zapljena i zadržavanje dijela prihoda s Posebnog računa za raspodjelu prihoda od neizravnih poreza s Jedinstvenog računa, aktiviranje drugih instrumenata osiguranja naplate, privremena obustava izdavanja jamstava i stvaranja neizravnog duga za konkretnog dužnika, obustava izdavanja prethodne suglasnosti Federalnog ministarstva financija iz članka 15. ovoga Zakona. Ovim člankom se utvrđuju i mjere koje će poduzeti Federalno ministarstvo financija u slučaju da obveze po osnovi neizravnog duga Federacije ne izmiruju izvanproračunski korisnici i javna poduzeća.

Člankom 33. utvrđene su rezervne mjere u slučaju da kanton, grad ili općina kasne u izmirenju obveza prema drugim vjerovnicima, odnosno u dugu koji ne predstavlja neizravni dug Federacije.

Članak 34. propisuje odgovarajuću primjenu odredbi članaka 32. i 33. ovoga Zakona, odnosno poduzimanje dodatnih i rezervnih mjera od strane kantona, gradova i općina.

Člankom 35. daje se ovlaštenje Federalnom ministarstvu financija za otvaranje računa/podračuna u Centralnoj banci BiH za servisiranje vanjskog duga i plaćanje izravnih vanjskih jamstava Federacije, a **člankom 36.** se Federalno ministarstvo financija ovlašćuje da zaključi agentski ugovor s Centralnom bankom u svrhu servisiranja izravnog vanjskog duga Federacije.

Člankom 37. propisuje se primjena odredbi čl. 35. i 36. ovoga Zakona na kantone, gradove i općine.

Poglavlje IV. (Jamstva) odnosi se na izdavatelje i tražitelja jamstava, namjenu jamstava, ograničenja za izdavanje jamstava, propisuje procedure za izdavanje jamstava, obvezu Federacije, kantona, gradova i općina da uspostave Garancijski fond, obvezu praćenja jamstava i plaćanja po osnovi jamstava Federacije, kantona, gradova i općina, te naplatu potraživanja po osnovi izdanih jamstava Federacije, kantona, gradova i općina i prestanak jamstava.

Članak 38. propisuje da se jamstva Federacije, kantona, grada ili općine mogu izdati samo u skladu s uvjetima definiranim ovim Zakonom, utvrđuje kada se jamstvo pretvara u dug, te jasno propisuje da Federacija, kanton, grad i općina neće biti odgovorni za bilo kakva prijevremena plaćanja, izuzev ako su ih prihvatili u skladu s uvjetima jamstva, te da neizmireni zajamčeni dug mogu otplaćivati isključivo u skladu s planom otplate kredita.

Člankom 39. definira se izdavatelj jamstva i tražitelj jamstva, te tko, u koje svrhe i kome može izdavati jamstva vodeći računa o svrsi definiranoj člankom 41. ovoga Zakona.

Članak 40. propisuje za koju namjenu Federacija, kanton, grad i općina mogu izdavati izravna i neizravna jamstva, te u čiju korist može biti izdano neizravno jamstvo.

Člankom 41. utvrđuje se u koju svrhu mogu biti izdana jamstva, uz ograničenje prema kome Federacija, kanton, grad i općina ne mogu izdavati jamstva kojima bi se jamčio novi dug namijenjen za refinanciranje i reprogramiranje postojećeg duga kod istog vjerovnika.

Člankom 42. se ročnost jamstava vezuje za trajanje preuzete financijske obveze za koju se izdaje jamstvo, te za amortizaciju kapitalne investicije na koju se odnosi jamstvo.

Člancima 43. i 44. propisuje se način podnošenja zahtjeva za izdavanje jamstva i obrazac zahtjeva, te daje ovlaštenje federalnom ministru financija da propiše postupak izdavanja jamstava, formu obrasca za izdavanje jamstva, dokumentaciju koja treba biti dostavljena uz zahtjev za izdavanje jamstva, kriterije podobnosti tražitelja jamstva, dokumentaciju koju je potrebno dostaviti Vladi Federacije, vladi kantona, gradonačelniku, odnosno načelniku uz nacrt odluke o izdavanju jamstva, preporučeni elementi

sporazuma ili izjave o jamstvu, način obračuna i naplate premije i provizije za jamstvo i vremenski rok u kom je tražitelj jamstva obavezan izvršiti plaćanje premije i provizije. Ovim člancima se također daje ovlaštenje kantonima, gradovima i općinama da propišu postupak i druge elemente od značaja za izdavanje jamstava kantona i grada, odnosno općine.

Članak 45. utvrđuje postupak donošenja odluke o izdavanju jamstva Federacije, kantona, grada, odnosno općine. Ovom odredbom je propisano da Federalno ministarstvo financija ima obvezu utvrditi razinu rizika kojoj se Federacija izlaže ukoliko se jamstvo odobri, a sve u skladu s kriterijima, metodologijom i procedurom za procjenu rizika koje propisuje Federalno ministarstvo financija, vodeći pritom računa o državnoj potpori. Prilikom utvrđivanja rizika, Federalno ministarstvo financija može zatražiti vanjsko ekspertno mišljenje. Ovim člankom se utvrđuju i rokovi u kojima Federalno ministarstvo financija Vladi dostavlja informaciju o traženom jamstvu. Postupak donošenja odluke o izdavanju jamstva na način propisan ovim člankom, u skladu s vlastitim kriterijima, metodologijom i procedurom za procjenu rizika, provodi se u kantonu, gradu i općini.

Procedura praćenja procesa izdavanja jamstava Federacije utvrđuju se propisom koji donosi Federalno ministarstvo financija (**članak 46.**). Kantoni, gradovi i općine dužni su donijeti propis kojim se utvrđuju procedure praćenja izdavanja jamstava kantona, grada, odnosno općine, u skladu s ovim Zakonom.

Članak 47. utvrđuje uvjete koji moraju biti ispunjeni prije potpisivanja ugovora o izdavanju jamstva, a **članak 48.** propisuje izdavanje i stupanje na snagu jamstava.

Člankom 49. propisuje se primjena odredbi čl. 45. do 48. ovoga Zakona na kantone, gradove i općine.

Člankom 50. propisuje se obveza uspostave Garancijskog fonda u Federaciji, kantonu, gradu i općini, kao posebnog proračunskog fonda s podračunom u okviru Jedinственог računa Riznice namijenjenog za plaćanje po aktiviranim jamstvima i uređuje se njegov status. Također se utvrđuje obveza planiranja financiranja i održavanja Garancijskog fonda te proračunom obvezno planiranje sredstava Garancijskog fonda do visine ukupnih potencijalnih obveza koje dospijevaju u toj godini.

Člankom 51. daje se ovlaštenje Vladi Federacije da donese propis kojim se utvrđuje uspostavljanje, način financiranja i upravljanja Garancijskim fondom Federacije, iznos i način naplate administrativne pristojbe, način obračuna i naplate provizije i premije rizika, dinamika njegovog punjenja, te minimalna razina pokrivenosti zajamčenog, a neotplaćenog duga, dok se ukupna vrijednost i struktura fonda utvrđuju Zakonom o izvršenju proračuna. Garancijski fond Federacije bi bio uspostavljen kao poseban proračunski fond s podračunom u okviru Jedinственог računa Riznice Proračuna Federacije i bio bi namijenjen za plaćanje po aktiviranim jamstvima koje je izdala Federacija. Planiranje financiranja i održavanja Fonda bi bilo u nadležnosti Vlade Federacije. Sredstva Fonda bi se akumulirala uplatama provizije i premija rizika, namjenskih novčanih depozita, administrativnih pristojbi prihoda od investiranja raspoloživih sredstava Fonda na otvorenom tržištu, sredstava iz proračuna Federacije, sredstava proisteklih iz naplaćenih potraživanja po osnovi aktiviranih jamstava Federacije, te ostalim uplatama ako je to potrebno. Ukupna vrijednost i struktura Fonda trebala bi se utvrđivati Zakonom o izvršenju proračuna Federacije, s tim da bi se akumuliranje sredstava vršilo prema propisanoj dinamici s ciljem dostizanja minimalnog iznosa u fondu.

Uspostava i upravljanje Garancijskim fondom kantona, grada i općine utvrđuju se posebnim propisom kantona, grada, odnosno općine, a njegova vrijednost i struktura utvrđuju se zakonom o izvršenju proračuna kantona, odnosno odlukom o izvršenju proračuna grada i općine.

Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje jamstva, kao bespovratna naknada za fiksne i varijabilne administrativne troškove u procesuiranju zahtjeva, naplaćuje se i uplaćuje u Garancijski fond administrativna pristojba (**članak 52.**), u iznosu koji se utvrđuje propisom Vlade Federacije, odnosno propisom koji donosi kanton, grad i općina. U korist Garancijskog fonda uplaćuju se i provizija i premija rizika. Bespovratna provizija se obračunava u postotku na iznos jamstva i naplaćuje se prije izdavanja jamstva. Premija rizika je proporcionalna razini rizika i iskazuje se u postotku od iznosa duga na koji se izdaje jamstvo. Postotak premije rizika se utvrđuje jednokratno prilikom odobravanja izdavanja jamstva, a premija rizika se utvrđuje i naplaćuje godišnje, primjenom utvrđenog postotka na ostatak duga koji jamstvo pokriva. Propisom koji donosi Vlada Federacije utvrdila bi se provizija u određenom postotnom iznosu u odnosu na iznos jamstva. Istim propisom bi se propisao i postotak premije rizika, uređio način naplate, te procjena adekvatnosti premije rizika.

Raspoloživa sredstva Garancijskog fonda mogu se investirati u skladu s propisima o investiranju javnih sredstva i propisom Vlade Federacije, odnosno propisom kantona, grada i općine (**članak 53.**)

Člankom 54. utvrđena je istovjetna obveza primjene čl. 50. do 53. ovoga Zakona za kantone, gradove i općine.

Članak 55. propisuje obvezu za Federalno ministarstvo financija da prati i analizira portfelj izdanih jamstava Federacije, te da ima pravo obavljati ad-hoc reviziju ili pregled, pri čemu se tražitelj jamstva, odnosno dužnik obvezuje staviti na raspolaganje sve tražene informacije i dokumentaciju. Federalno ministarstvo financija obavlja i godišnji pregled svih izdanih jamstava Federacije (**članak 56**). Istovjetnu obvezu praćenja, analize izdanih jamstava kantona, gradova, odnosno općina imaju kantoni, gradovi i općine.

Člankom 57. uređuje se plaćanje na temelju jamstava Federacije, a **člankom 58.** utvrđena je istovjetna obveza za kantone, gradove i općine da prate jamstva kantona, gradova, odnosno općina.

Člancima 59. do 62. regulira se postupak naplate potraživanja na osnovi izdanih jamstava Federacije, kantona, gradova i općina.

Člankom 59. uređuje se regresno pravo i naplata potraživanja u cilju povrata svih iznosa plaćenih po osnovi izdanih jamstava. Daje se ovlaštenje Federalnom ministarstvu financija, kantonu, gradu, odnosno općini da posebnim propisom utvrđuju postupak naplate potraživanja po osnovi izdanih jamstava, te daje ovlaštenje za provođenje procesa naplate potraživanja u sklopu kojeg je i ovlaštenje za obračun i naplatu zatezne kamate na sve iznose plaćene vjerovniku po osnovi izdanog jamstva.

Člankom 60. propisane su mjere koje se mogu koristiti u postupku naplate potraživanja na temelju izdanih jamstava (restrukturiranje zaduženja; aktiviranje mjenica dužnika; aktiviranje dodatnih kolaterala, zapljena javnih sredstava dužnika), te data mogućnost da se u procesu naplate potraživanja angažira vanjska osoba odgovarajuće stručnosti, kvalifikacija i iskustva u cilju doprinosa efikasnosti procesa.

Članak 61. uređuje prijenos potraživanja i propisuje da se u slučaju sporova u vezi s jamstvima koja se odnose na ino kredite primjenjuje domaće zakonodavstvo.

Člankom 62. utvrđena je identična obveza primjene članka 59. do 61. ovoga Zakona za kantone, gradove i općine.

Člankom 63. propisano je da jamstvo prestaje kada dužnik otplati zajam na koji se odnosi jamstvo, po isteku roka jamstva i kada su izvršene uplate u skladu s uvjetima iz jamstva, uređuje da prestanak jamstva Federacije konstatira i evidentira Federalno ministarstvo financija, te obvezuje kantone, gradove i općine na isto.

Poglavljem V. (Evidencije i izvještavanje) propisuje se obveza uspostavljanja i vođenja evidencije o dugu i jamstvima i propisuju obveznici dostavljanja podataka.

Obveza Federacije, kantona, grada i općine da uspostave i vode evidencije o dugu i jamstvima iz njihove nadležnosti propisana je **člankom 64.**, a sadržaj evidencija, uređenje načina vođenja evidencija, postupak i rokovi dostavljanja i evidentiranja podataka o dugu i jamstvima, kao i druge elemente od značaja za izvješćivanje o dugu i jamstvima, u skladu s ovim Zakonom, uredit će se propisom koji donosi federalni ministar financija (**članak 70.**).

Člankom 65. utvrđena je obveza kantona, gradova i općina da Federalno ministarstvo financija informiraju i dostavljaju mu podatke o svom dugu, kao i o ukupnom dugu javnih poduzeća iz njihove nadležnosti.

Federalnom ministarstvu financija podatke dostavljaju (**čl. 66., 67. i 68.**) izvanproračunski korisnici Federacije, kantona, grada, odnosno općine, javne zdravstvene ustanove i javna poduzeća iz nadležnosti Federacije.

Člankom 66. propisano je da izvanproračunski korisnici kantona, grada, odnosno općine, podatke o svom dugu dostavljaju istovremeno i kantonalnom ministarstvu financija, odnosno službi za financije grada, odnosno općine.

Člankom 69. obvezuje se Federalno ministarstvo financija da o dugu i jamstvima u Federaciji izvještava nadležne institucije Bosne i Hercegovine.

Člankom 70. daje se ovlaštenje ministru financija da donese pravilnik kojim se utvrđuje sadržaj evidencija iz članka 64. Zakona, uređuje način izvješćivanja, postupak i rokove dostavljanja podataka o dugu i jamstvima iz članaka 65., 66. i 67. Zakona, te druge elemente od značaja za izvješćivanje i upravljanje dugom. Obveza izvještavanja i objavljivanja informacija o dugu i jamstvima, odnosno obveza Federalnog i kantonalnih ministarstava financija, te gradova i općina da sačinjavaju i objavljuju kvartalna izvješća o dugu i jamstvima, kao i godišnja izvješća o upravljanju dugom utvrđena je **člankom 71.**, dok se **člankom 72.** daje ovlaštenje Federalnom ministarstvu financija za donošenje propisa kojim će se utvrditi minimalan sadržaj, način i rokovi dostavljanja izvješća i objavljivanja informacija o dugu i jamstvima javnog sektora u Federaciji.

Poglavlje VI. (Gornje granice i upravljanje dugom) uređuje gornje granice javnog duga i jamstava, granice izloženosti Federacije, kantona, grada i općine po osnovi neizravnog i neotplaćenog zajamčenog duga i upravljanje dugom.

Člancima 73. i 74. utvrđuju se gornje granice javnog duga i jamstava, te mjere za stabilizaciju ukupnog javnog duga.

Granice ukupnog javnog duga Federacije (**članak 73.**):

- do 60% BDP-a Federacije,
- ako dostigne 50% BDP – Federalno ministarstvo financija informira Vladu Federacije i predlaže mjere za optimizaciju upravljanja javnim dugom,
- ako dostigne 55% BDP-a – Federalno ministarstvo financija informira Vladu Federacije i predlaže dodatne mjere za optimizaciju upravljanja javnim dugom, uključujući smanjenje tekućih rashoda dok se udio javnog duga Federacije u BDP-u Federacije ne svede ispod 55% izuzev u slučaju prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća, znatnog pogoršanja ekonomskog rasta, pogoršanja sigurnosne situacije,
- ako dostigne 58% BDP-a, dodatno povećanje ukupnog javnog duga Federacije moguće je samo uz odobrenje Parlamenta Federacije.

Ukupna vrijednost neotplaćenog zajamčenog duga Federacije, kantona, gradova i općina, ne može biti veća od 15% BDP-a Federacije (**članak 74.**).

Člancima 75. i 76. utvrđuju se gornje granice javnog duga i izdavanja jamstava kantona, gradova i općina u odnosu na prosječne redovne prihode ostvarene u posljednje tri fiskalne godine:

- ukupan javni dug (uključujući i neotplaćeni zajamčeni dug) kantona može iznositi najviše do iznosa prosječnih redovnih prihoda, a grada i općine najviše do dvostrukog iznosa prosječnih redovnih prihoda proračuna grada,
- novo zaduženje ili izdavanje jamstva kantona je moguće ukoliko iznos servisiranja duga i potencijalnog duga koji dospijeva u svakoj narednoj godini, uključujući i servisiranje za predloženo novo zaduženje ili izdavanje jamstva ne prelazi 15% prosječnih prihoda, dok taj limit za gradove i općine iznosi do 20% prosječnih redovnih prihoda, s tim da iznos servisiranja duga koji se alokira na proračun kantona, grada, odnosno općine može iznositi najviše do 15% prosječnih redovnih prihoda.

Člankom 77. definiraju se isključena ograničenja za investicije iz oblasti poboljšanja energetske efikasnosti i za predfinanciranje projekata koji se financiraju ili sufinanciraju iz sredstava Europske unije do iznosa ukupno prihvatljivog troška projekta pod uvjetom da se primljena sredstva Europske unije koriste za otplatu duga nastalog za predfinanciranje prihvatljivih troškova projekta.

Člankom 78. ograničava se pojedinačna izloženost Federacije po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga na način da pojedinačna izloženost Federacije prema svakom kantonu može iznositi do 50% prosječnih pojedinačnih redovnih prihoda kantona ostvarenih u prethodne tri fiskalne godine, a prema gradu i općini do prosječnih redovnih pojedinačnih prihoda grada, odnosno

općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine, u okviru čega izloženost Federacije prema kantonu, gradu ili općini u odnosu na servis neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga koji dopijeva u svakoj narednoj godini može iznositi najviše do 10% prosječnih redovnih prihoda kantona, grada, odnosno općine ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine.

Člankom 79. ograničava se pojedinačna izloženost Federacije prema jednoj pravnoj osobi ili jednoj grupi povezanih pravnih osoba (do 10% BDP-a) i prema jednom sektoru (do 20% BDP-a).

Člankom 80. se pojedinačna izloženost kantona po osnovi neizravnog duga i neotplaćenog zajamčenog duga prema jednoj pravnoj osobi ograničava na 30% prosječnih redovnih pojedinačnih prihoda kantona ostvarenih u posljednje tri fiskalne godine, dok pojedinačna izloženost grada i općine ne može biti veća od 30% u odnosu na dvostruke prosječne redovne pojedinačne prihode grada odnosno općine.

Člankom 81. utvrđuje se nadležnost za upravljanje dugom:

- Federalno ministarstvo financija upravlja dugom Federacije i nadzire ga, daje suglasnost za nova zaduženja kantona, gradova i općina, federalnih izvanproračunskih korisnika, kao i javnih poduzeća iz nadležnosti Federacije, s tim da je suglasnost za zaduživanje potrebna samo onim javnim poduzećima koja su posljednje dvije godine uzastopno iskazala negativan finansijski rezultat, te nadzire dug i zaduživanje ostalih javnih poduzeća iz nadležnosti Federacije;
- Ministarstvo financija kantona upravlja dugom kantona, nadzire dug i daje suglasnost za nova zaduženja izvanproračunskih korisnika kantona i javnih poduzeća iz nadležnosti kantona, s tim da je suglasnost za zaduživanje potrebna samo onim javnim poduzećima koja su posljednje dvije godine uzastopno iskazala negativan finansijski rezultat, te nadzire zaduživanje ostalih javnih poduzeća iz nadležnosti kantona.
- Služba za financije grada upravlja dugom grada, nadzire dug i nova zaduženja izvanproračunskih korisnika grada i javnih poduzeća iz nadležnosti grada. Gradonačelnik daje suglasnost za nova zaduženja izvanproračunskih korisnika grada i javnih poduzeća iz nadležnosti grada, s tim da je suglasnost za zaduživanje potrebna samo onim javnim poduzećima koja su posljednje dvije godine uzastopno iskazala negativan finansijski rezultat.

Člankom 82. utvrđeni su ciljevi upravljanja dugom, a **člankom 83.** obveza Vlade Federacije BiH da usvaja strategiju upravljanja dugom koja se zasniva na utvrđenim ciljevima. Vlada Federacije usvojenu strategiju upravljanja dugom dostavlja Parlamentu Federacije. Na usvojenoj strategiji upravljanja dugom zasnivaju sve operacije zaduživanja i upravljanja dugom.

Strategija upravljanja dugom dostavlja se Vladi u roku koji je Zakonom o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 106/14, 27/19, 104/22 i 17/24) utvrđen kao rok za dostavljanje Vladi Prijedloga programa javnih investicija.

Člankom 84. propisana je obveza i utvrđen rok usvajanja godišnjeg plana zaduživanja zasnovanog na usvojenoj strategiji upravljanja dugom, usvojenom proračunu i prognozama novčanih tokova.

Člankom 85. obvezuje se Federalno ministarstvo financija da priprema godišnje izvješće o upravljanju dugom Federacije, propisuje se minimalan sadržaj izvješća, utvrđuje rok za njegovo dostavljanje Vladi Federacije i obveza njegovog objavljivanja na internetskoj stranici Federalnog ministarstva financija.

Člankom 86. daje se ovlaštenje Vladi Federacije da imenuje Savjetodavnu komisiju za dug koji se biraju ispred institucija: Federalnog ministarstva financija, kantonalnog ministarstva financija i gradova i općina i ekonomskih fakulteta. Vlada Federacije BiH rješenjem o imenovanju utvrđuje njene zadatke i nadležnosti, a poslovnikom o radu Komisije detaljnije se uređuju prava i obveze članova Komisije.

Članak 87. odnosi se na obvezu Federalnog ministarstva financija da najmanje jednom u pet godina angažira vanjskog revizora u cilju provjere djelotvornosti i efikasnosti operacija upravljanja dugom i djelotvornosti sustava unutarnje kontrole.

Poglavlje VII. (Nadzor)

Člankom 88. propisano je da nadzor nad primjenom ovoga Zakona obavljaju Federalno ministarstvo financija i ministarstva financija kantona, što je u suglasnosti s člankom 79. Zakona o proračunima prema kome poslove proračunskog nadzora obavljaju, po službenoj dužnosti, proračunski inspektori koji su ovlašteni službenici Ministarstva financija odnosno kantonalnih ministarstava financija.

Poglavlje VIII. (Kaznene odredbe)

Člankom 89. utvrđuju se prekršajne kazne za pravnu i odgovornu osobu u slučaju postupanja suprotno odredbama ovoga Zakona.

Poglavlje IX. (Prijelazne i završne odredbe)

Prijelaznim i završnim odredbama utvrđuju se rokovi za donošenje provedbenih propisa (**članak 90.**), rokovi za usklađivanje drugih zakona i propisa s ovim Zakonom, kao i usklađivanje internih akata, izvanproračunskih korisnika, javnih poduzeća i javnih zdravstvenih ustanova s odredbama ovog Zakona (**članak 91.**), tretman konačne alokacije vanjskog duga koja je nastala prije stupanja na snagu Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 52/05), Zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine i ovoga Zakona (**članak 92.**), te prestanak važenja Zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima Federacije BiH objavljenog u „Službenim novinama Federacije BiH“ br. 86/07, 24/09, 44/10 i 30/16 (**članak 93.**) i stupanje na snagu ovoga Zakona (**članak 94.**).

V. FINACIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva u proračunima s obzirom da samo njegovo usvajanje ne predstavlja novu financijsku obvezu po proračun, već da financijske obveze provedbom ovoga Zakona mogu nastati isključivo na temelju pojedinačnih odluka o zaduženju i izdavanju jamstva, a iste sadrže precizirane uvjete zaduživanja i izdavanja jamstava, kao i s tim povezane fiskalne rizike po proračun.

Iako provedba Zakona ne podrazumijeva osiguranje posebnih sredstava u proračunima, ona razina vlasti koja se opredijeli za izdavanje jamstava dužna je uspostaviti i održavati Garancijski fond koji će zahtijevati financijska sredstva u skladu s dinamikom utvrđenom aktom o uspostavljanju Garancijskog fonda kako u Federaciji, tako i u kantonima, gradovima i općinama.